Utdannings-
direktoratet

20.09.2022

KONSEKVENSER AV STREIK

Svar på bestilling fra Kunnskapsdepartementet om hvordan streiken rammer elever, lærlinger og voksne

Unntatt offentlighet, jf. offl. § 15

Innhold

1: Bakgrunn 3
2: Oppsummering 3
3: Sosial og faglig læring 4
4: Berørte elever, lærlinger og voksne 4
5: Streikens lengde og omfang 5
5.1 Antall berørte elever 5
5.2 Streikens påvirkning på opplæringstilbudet 8
6: Vurdering av konsekvenser 9
6.1 Udirs vurdering av konsekvenser 9
6.2 Elevenes, lærlingenes og voksnes læring 9
6.3 Elevenes psykososiale miljø 11
6.5 Fag- og timefordeling, fraværsgrensen og sluttvurdering 13
6.9 Nasjonale prøver 15
7: Tiltak som følge av streiken 16
7.1 Igangsatte tiltak under streiken 16
7.2 Tiltak på sikt 18
Referanseliste 20

Vedlegg 1: Rapportering fra statsforvalterne

Vedlegg 2: Rapportering fra Helsedirektoratet

Vedlegg 3: Rapportering fra Bufdir

Vedlegg 4: Medieanalyse

1: Bakgrunn

Vi viser til oppdrag 2022-029 datert 19. september 2022 om innhenting av informasjon i forbindelse med streiken i skolene. I oppdraget er vi bedt om

- å skaffe til veie informasjon som gir mer innsikt i omfanget av hvordan streiken rammer elevene, når det gjelder deres rettigheter til opplæring etter opplæringsloven og konsekvenser streiken har, ikke minst for elever i sårbare situasjoner.
- å innhente informasjon om hvorvidt konsekvenser av streiken avhjelpes med kompensatoriske tiltak.
- å vurdere hvilke konsekvenser konflikten har for elevenes opplæringssituasjon på kort og lang sikt. Vi ber derfor om Udirs vurdering av situasjonen.

For å svare ut dette oppdraget har vi innhentet informasjon fra flere ulike kilder. En sentral kilde til informasjon er rapportene fra Statsforvalterne. I tillegg har vi fått informasjon fra Bufdir og Helsedirektoratet. Vi har også vært i kontakt med partene for å få informasjon om håndtering av søknader om dispensasjon. I tillegg til dette er det gjennomført en medieanalyse.

Udirs rapportering handler for det meste om elevgruppen. Lærlinger og voksne er mindre omtalt. Ut fra den kunnskapen vi har samlet, blant annet fra statsforvalteren, vurderer vi at streiken til nå ikke har påvirket lærlinger og voksne i like stor grad som elevene. Vi vil følge med på situasjonen videre og fortsette å innhente kunnskap om alle de tre gruppene.

2: Oppsummering

Streikens påvirkning på den enkeltes opplæringstilbud varierer, både i omfang så vel som i lengde. Rundt 4 800 grunnskoleelever har vært berørt av streiken i fire uker, mens 9 500 har vært berørt i tre uker. Rundt 5 600 elever i videregående har vært berørt av streiken i fire til fem uker, mens 13 400 har vært berørt i omtrent tre uker. Mange elever har stått helt uten et skoletilbud siden skolestart, og flere elever med spesielle behov får ikke den tilretteleggingen de trenger.

Samlet sett viser kunnskapsgrunnlaget vi har innhentet at streiken påvirker det psykososiale miljøet til elevene, og flere lokale instanser uttrykker bekymring for elevenes psykiske helse.

Basert på kunnskapen vi har hentet inn fra statsforvalterne, Bufdir og Hdir om konsekvenser av det reduserte eller bortfalte tilbudet som følge av streiken, vurderer Utdanningsdirektoratet at streiken per nå har alvorlige konsekvenser for en rekke elevers opplæringstilbud, og at konsekvensene av streiken blir mer alvorlige jo lenger streiken pågår:

- Streiken skjer på et tidspunkt hvor mange elevers opplæringstilbud allerede er påvirket av to år med pandemi, opplæring hjemme og smitteverntiltak. Flere av elevene som nå er rammet av streik, er de samme elevene som ble påvirket sterkest av smitteverntiltakene under pandemien.
- Oppstarten til et nytt skoleår stiller en del elever i en særlig sårbar situasjon. Oppstart av et nytt skoleår handler om å skape nye relasjoner, etablere klassemiljø og skolemiljø, og sikre gode overganger for de som skal over i en ny arena.

- Konsekvensene av streiken blir gradvis mer alvorlig for elevenes læring etter hvert som tiden går. Mer opplæring må tas igjen, og det blir mindre tid til å ta igjen det tapte. Streikens varighet vil kunne påvirke prinsippet om likebehandling og en rettferdig sluttvurdering.
- Ulike lokale instanser er bekymret for elevenes psykiske helse, og de påpeker at bekymringen blir større etter hvert som streiken pågår.

Mange kommuner og fylkeskommuner vurderer ulike tiltak for å avbøte de negative virkningene av streiken for elevene. Vi erfarte under pandemien at det er ingen eller få tiltak som kan erstatte et opplæringstilbud på skolen. Samlet sett er det Utdanningsdirektoratets vurdering at situasjonen nå bidrar til å forsterke forskjellene i det tilbudet som elevene får, og at det reduserte eller bortfalte skoletilbudet har negative konsekvenser for elevenes psykososiale miljø.

3: Sosial og faglig læring

Skolen har et bredt samfunnsmandat. Formålsbestemmelsen i opplæringsloven og læreplanverket understreker både skolens utdannings- og danningsoppdrag, og sammenhengen mellom sosial og faglig læring. Skolen skal gi elevene kompetanse i fagene og i grunnleggende ferdigheter, støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling, og gi dem et aktivt forhold til egen læring. Sosial læring og utvikling og faglig læring skal fungere som integrerte og gjensidig forsterkende prosesser.

Skolen har en viktig sosial funksjon for elevene. I perioder med hjemmeundervisning under pandemien fortalte i overkant av 70 prosent av danske barn og unge at de savnet undervisningen på skolen, mens 60 prosent savnet å være sammen med lærerne; de savnet hverdagen med skolegang. (Qvortrup mfl., 2020). Mange foreldre i en norsk undersøkelse om hjemmeundervisning på 1.-10. trinn, rapporterte om barn som savnet det sosiale og faglige fellesskapet på skolen (Blikstad-Balas mfl. 2021). Studier viser også at den reduserte sosiale kontakten gjennom pandemien førte til svekket psykisk helse, og mer ensomhet (Parr 2021).

Skolen er ekstra viktig for sårbare barn og unge, også som en viktig arena for å oppdage utfordringer og følge opp disse.

4: Berørte elever, lærlinger og voksne

Elever, lærlinger og voksne er en mangfoldig gruppe med ulike forutsetninger og utfordringer. Dette har betydning for hvordan streiken treffer.

Koordineringsgruppen for sårbare barn og unge knyttet til covid-pandemien ga i sin rapport nr. 2 en oversikt over utsatte grupper med barn og unge utarbeidet av FHI. Dette var grupper en mente var spesielt sårbare i en pandemisituasjon. Situasjonen nå er ikke helt sammenlignbar, men vi mener avgrensingen er relevant også nå. Gruppen utsatte ble anslått å utgjøre minst 20 prosent av landets barn og unge. Gitt at rundt 70 000 elever er berørt av streiken, vil ca. 14 000 av disse være i gruppen sårbare (se pkt. 5).

Noen elever og lærlinger kan være mer sårbare for manglende opplæringstilbud enn andre, fordi de har en vanskelig livssituasjon. Det kan være barn og unge i familier med vedvarende lavinntekt, som har foreldre som strever med rus og psykisk uhelse, som lever med høy konflikt og/eller vold, mottar tiltak fra barnevernet, har helseutfordringer eller funksjonsnedsettelser eller er nyankomne til Norge.

I skolen kan elever som mottar spesialundervisning, som er i begynneropplæring eller i overgang til ny skole/skoleslag, er nyankomne og/eller mottar særskilt språkopplæring være mer sårbare for bortfall av undervisning enn andre. Elever som etter pandemien har manglende faglig grunnlag for videre opplæring i videregående skole og de som har tapt praksisopplæring i yrkesfaglige utdanningsløp, vil også kunne rammes ekstra hardt av ytterligere bortfall av undervisning.

Det kan også være kombinasjoner av faktorer, f.eks. på skolen og hjemme, som kan skape sårbarhet – og pandemien i seg selv gjorde antakelig noen elever mer sårbare. Noen elever var rammet ekstra hardt av pandemien. Hvis disse nå opplever at de verken får undervisning eller kan møte på skolen, kan det gi en ytterligere forsterkning.

Skolen har en viktig oppgave knyttet til å utjevne forskjeller slik at alle får et likeverdig opplæringstilbud. For at skolene skal være likeverdig for elever med behov for særskilt tilrettelegging, må disse som regel tilføres ekstra ressurser, ofte lærerressurser.

5: Streikens lengde og omfang

5.1 Antall berørte elever

Utdanningsforbundet tok 20. juni 2022 ut 45 medlemmer i streik, streiken er blitt trappet gradvis opp og fra og med 19. september har Utdanningsforbundet tatt ut rundt 8100 medlemmer i streik.

Skolenes landsforbund tok ut tre medlemmer i streik 8. juni 2022. Streiken er blitt trappet gradvis opp etter skolestart i august. Per nå er 72 medlemmer i Skolenes landsforbund tatt ut i streik. Det er varslet en opptrapping hhv. 23. og 26. september 2022 og etter dette vil 107 medlemmer være tatt ut i streik.

Norsk Lektorlag tok 15. august 2022 p 10 medlemmer ut i streik. Per nå er 60 medlemmer i Norsk Lektorlag ute i streik.

Vurdering av omfang for elevene:

- Vi har beregnet antall berørte elever med utgangspunkt i listen fra Utdanningsforbundet over antall lærere i streik per skole/kommune. I tallene for videregående skole har vi også inkludert tall på streikende lærere fra Norsk Lektorlag og Skolenes landsforbund. Tallene er beregnet ved å multiplisere antall streikende lærere per kommune/fylkeskommune med gjennomsnittlig antall elever per lærer for kommunen/fylkeskommunen. Estimatet er relativt «strengt». I media vises det til så mange som 150 000 berørte elever. I deres estimat tar de utgangspunkt i at én lærer er primærkontakt for 20 barn. Dersom vi benytter samme beregningsmetode, er det totalt 170 000 berørte elever (grunnskole og videregående skole). 17 prosent (109 000) av grunnskoleelevene og 38 prosent (64 000) av elevene i videregående skole. Dersom vi regner 15 elever per lærer, er det 130 000 berørte elever. 13 prosent (82 000) av grunnskoleelevene og 28 prosent (48 000) av elevene i videregående skole. Vårt «strenge» estimat er dermed halvparten av omfanget beregnet ut fra 15 elever per lærer. Det reelle omfanget av berørte elever ligger trolig et sted imellom.

Utdanningsdirektoratets estimat viser utviklingen i antall og andel berørte elever gjennom streikens forløp.

- Per 19. september er grovt regnet 21 000 elever i videregående skoler berørt av lærerstreiken, noe som utgjør 12 prosent av elevene i offentlige videregående skoler.
- Per 19. september er rundt 50 000 grunnskoleelever berørt av lærerstreiken, noe som utgjør 8 prosent av elevene.
- Rundt 4 800 grunnskoleelever har vært berørt av streiken i fire uker, mens 9 500 har vært berørt i tre uker.
- Rundt 5 600 elever i videregående har vært berørt av streiken i fire til fem uker, mens 13 400 har vært berørt i omtrent tre uker.

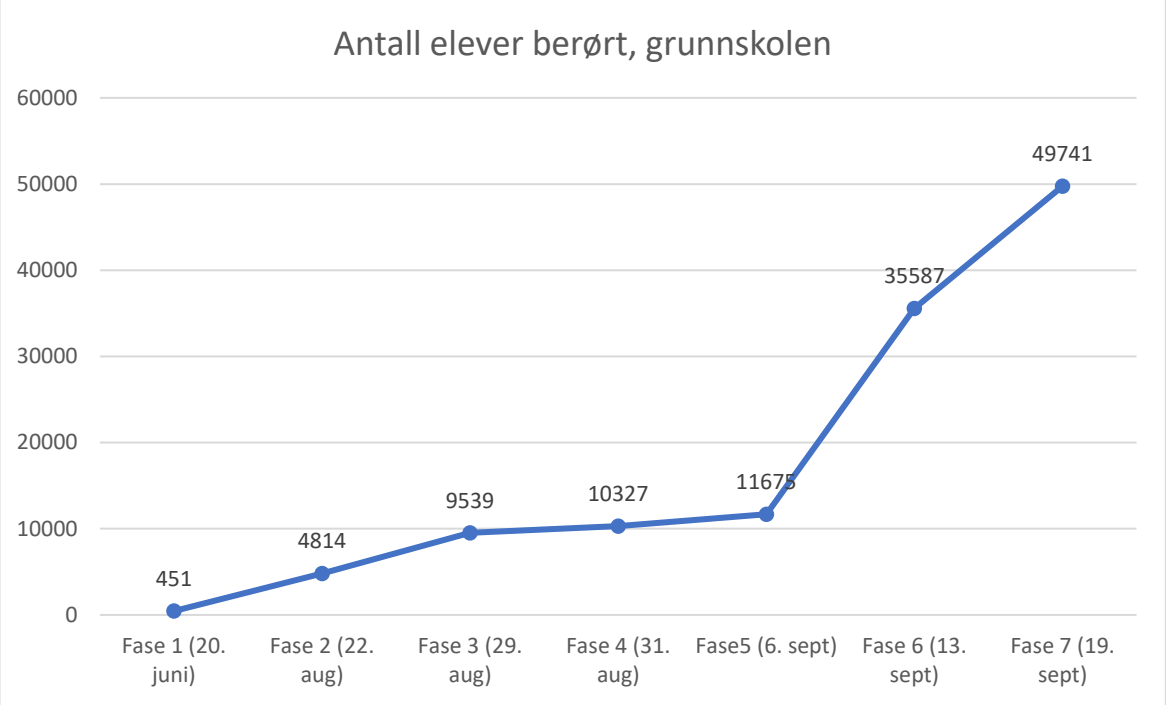

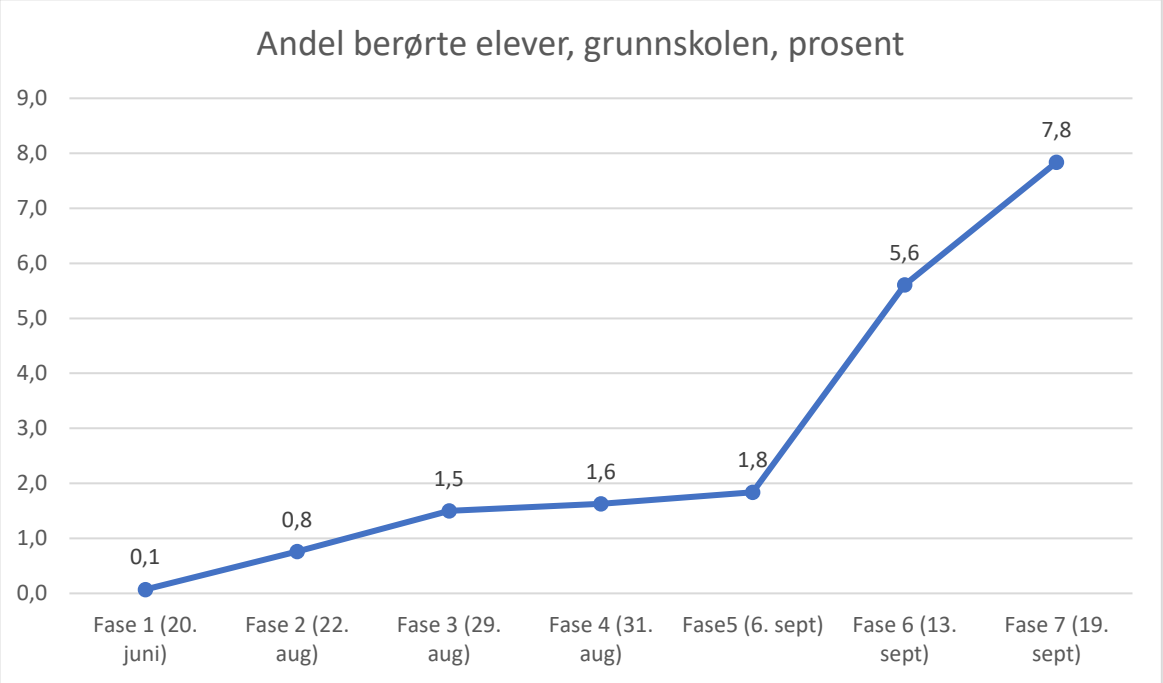

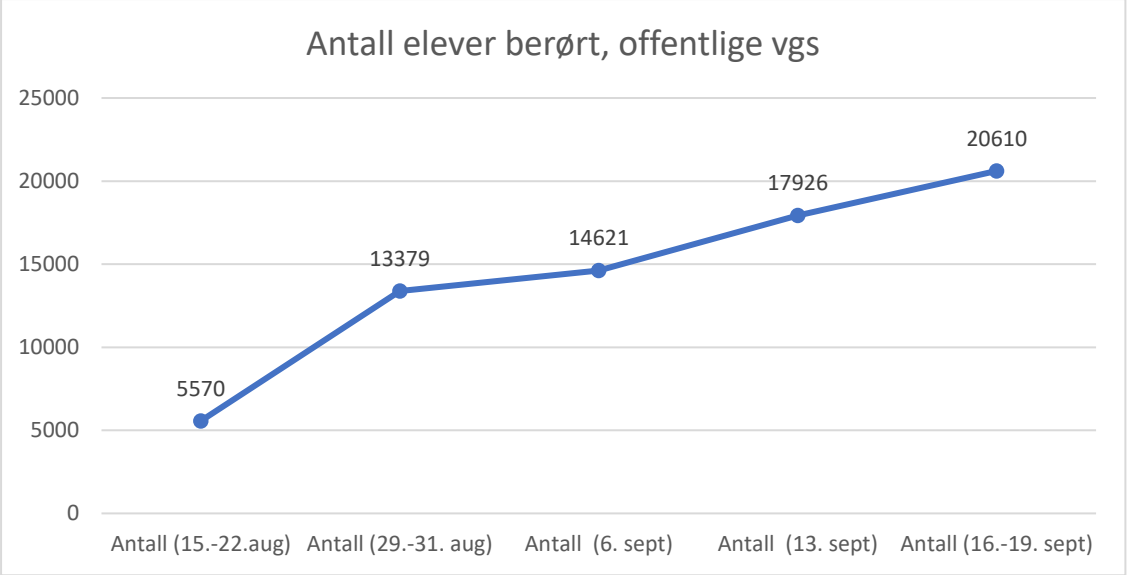
Antall elever berørt, offentlige vgs
25000
20000
15000
10000
5000
0
5570
13379
14621
17926
20610
Antall (15.-22.aug)
Antall (29.-31. aug)
Antall (6. sept)
Antall (13. sept)
Antall (16.-19. sept)

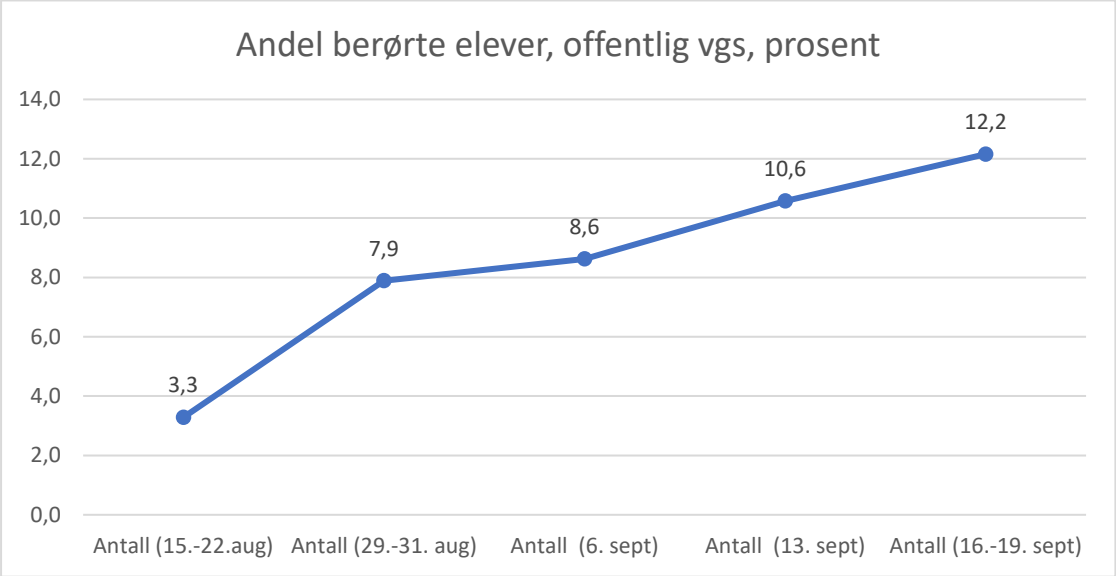
Andel berørte elever, offentlig vgs, prosent
14,0
12,0
10,0
8,0
6,0
4,0
2,0
0,0
3,3
7,9
8,6
10,6
12,2
Antall (15.-22.aug)
Antall (29.-31. aug)
Antall (6. sept)
Antall (13. sept)
Antall (16.-19. sept)

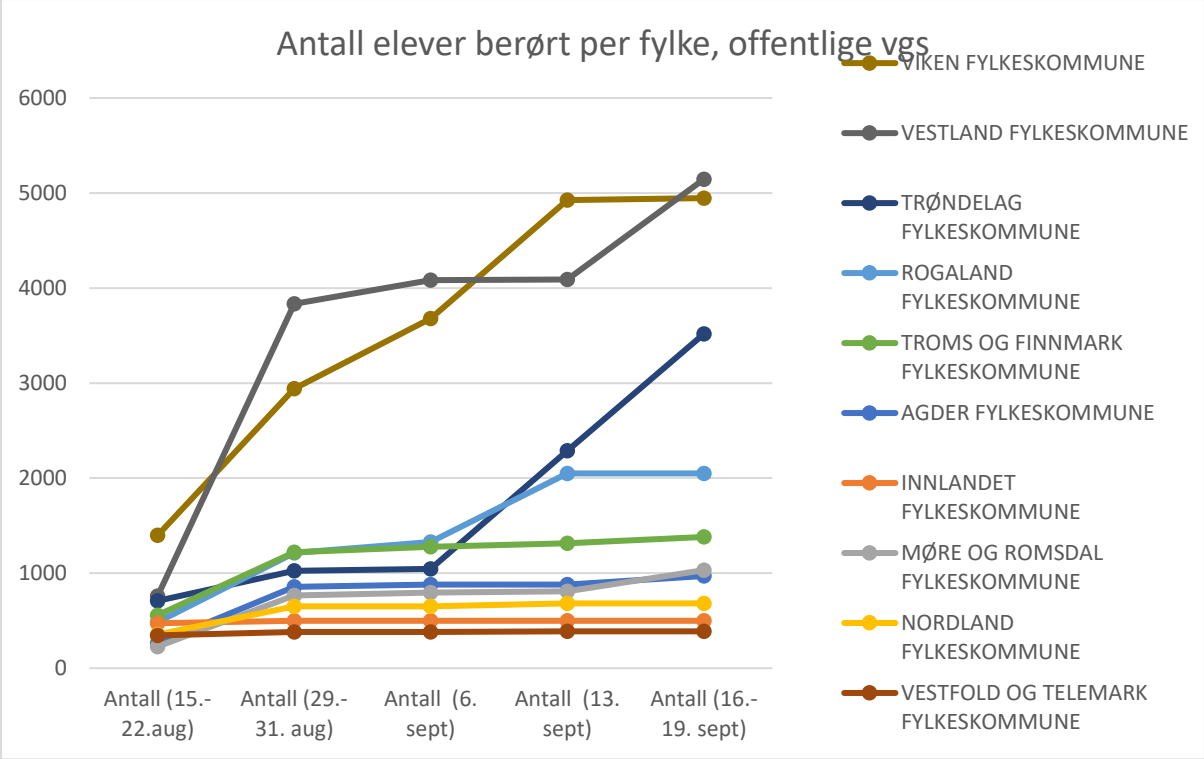

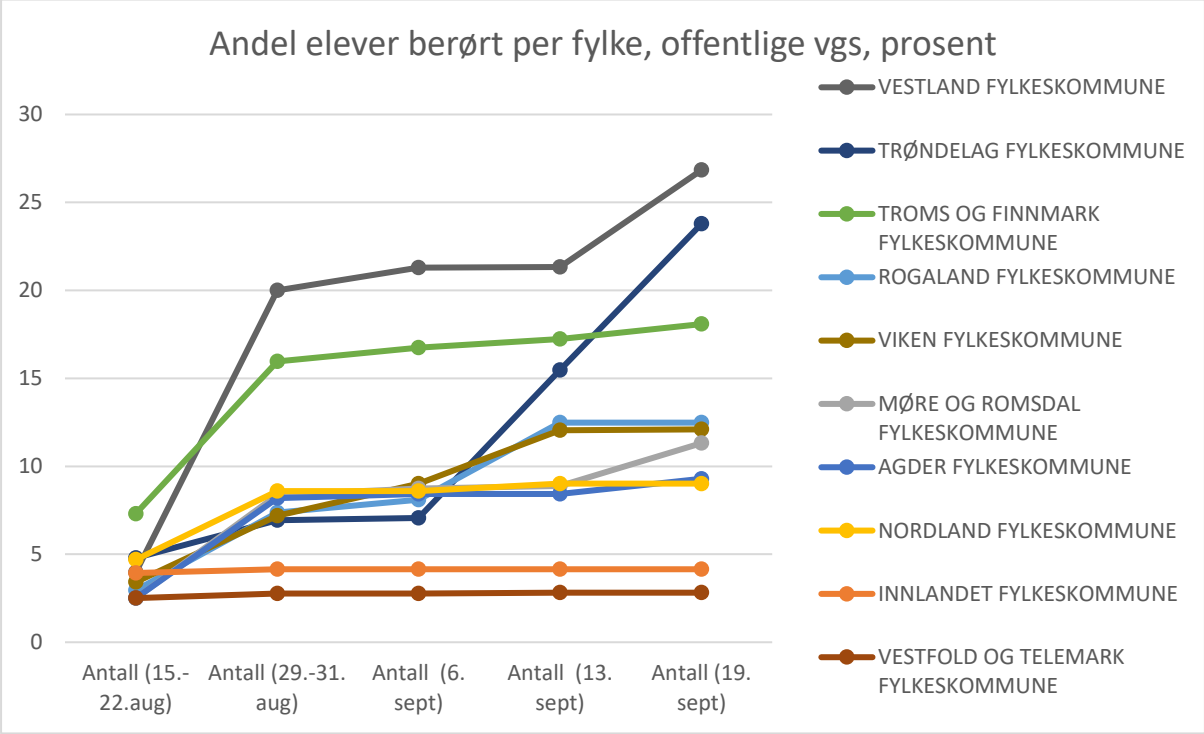

5.2 Streikens påvirkning på opplæringstilbudet

Beregningene ovenfor og informasjon fra statsforvalterne under viser at streiken rammer ulikt. Både mellom kommuner og fylkeskommuner, og innad på den enkelte skole. Streikens påvirkning på den enkeltes opplæringstilbud varierer både i omfang så vel som lengde.

Det er forskjell fra skole til skole avhengig av andelen av lærere som er tatt ut. I barneskolene er det først og fremst kontaktlærer som har ansvar for sin klasse, så når disse tas ut i streik vil disse elevene trolig miste hele sitt undervisningstilbud. I videregående skoler har elevene mange ulike faglærere og vil bli ulikt rammet alt ettersom hvilke faglærere som er tatt ut i streik.

Vi ser at noen av skolene som har mange lærere som er tatt ut i steik og som har vært berørt av streiken lengst, ligger i områder som tidligere har vært mye rammet i pandemiperioden (f.eks videregående skoler i Viken og i Vestland). Statsforvaltere gir uttrykk for at streiken forsterker en del av konsekvensene av pandemien, og at dette særlig går ut over de sårbare elevene/utsatte elever.

Våre beregninger ovenfor viser at om lag 4 800 elever i grunnskolen har vært berørt siden skolestart. Tilsvarende viser våre beregninger at om lag 5 600 elever har blitt berørt i videregående opplæring. Flere embeter beskriver at det er skoler hvor flere eller alle elevene har gått glipp av opplæringen fullt ut siden skolestart. Andre viser til at en stadig større gruppe elever mister opplæring helt eller delvis i ett eller flere fag. Vi viser i denne sammenheng til:

- Rapportering fra statsforvalteren i Møre og Romsdal som viser til at elevene ved Bekkevoll ungdomsskole med om lag 420 elever, ikke har hatt opplæring dette skoleåret. Ved Molde videregående og Romsdal videregående har hoveddelen av elever hatt bortfall av nesten alle timer og har hele dager uten undervisning, siden slutten av august.
- Rapporteringen fra Agder hvor 78 elever har vært uten opplæring i tre uker.
- Statsforvalteren i Innlandet hvor under 20 prosent av elevene ved Gjøvik videregående skole har fått et reelt skoletilbud.
- Statsforvalteren i Vestfold og Telemark rapporterer om at ved Porsgrunn videregående skole har halve skolen vært mer eller mindre stengt. Det innebærer at i underkant av 1 000 elever i videregående og ca. 100 studenter på Fagskolen ikke har hatt opplæring siden 22. august. Det er hovedsakelig studiespesialisering, idrett og IB som er rammet.

6: Vurdering av konsekvenser

6.1 Udirs vurdering av konsekvenser

I det følgende gir vi en oversikt over konsekvenser av streiken basert på kunnskap vi har om situasjonen for elever, lærlinger og voksne som følge av et redusert eller bortfalt skoletilbud på grunn av streiken.

Vi tar ikke stilling til forholdet mellom retten til opplæring og streikeretten. Vårt oppdrag her er å belyse konsekvensene av streiken for elevene.

6.2 Elevenes, lærlingenes og voksnes læring

<u>Regelverk</u>

Elever i grunnskolealder har både en rett og en plikt til opplæring. Elever som har fullført grunnskolen, har rett til videregående opplæring. Dette følger av opplæringsloven § 2-1 og § 3-1. Retten til grunnskoleopplæring er også grunnlovsfestet (Grl. § 109):

Enhver har rett til utdannelse. Barn har rett til å motta grunnleggende opplæring. Opplæringen skal ivareta den enkeltes evner og behov og fremme respekt for demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene.

Tilsvarende er retten til særskilt tilrettelagt opplæring for voksne er regulert i opplæringsloven kapittel 4A.

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Dette følger av Grl. § 104.

Barns rett til utdanning og forpliktelsen om å ta hensyn til barnets beste, er også beskyttet av barnekonvensjonen. Det samme gjelder rettigheter for barn og unge med nedsatt funksjonsevne i FNs konvensjon for personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Tidligere vurderinger i sammenlignbare situasjoner

Tidligere streiker blant lærerne har som regel vart i noen få uker i mai-juni. Som følge av streikene i 2008, 2010 og 2012 ble våreksamen avlyst, men streikene påvirket ikke halvårs- og standpunktvurderingene og utstedelsen av dokumentasjon.

Det finnes noe forskning på hva som skjer med elevenes læring når skolen er stengt over lang tid. Ettersom dette er noe som sjeldent skjer er dette eldre forskning Karwit (1989) (Ceci (1991). Studiene konkluderer i stor grad med at elevene kan ha et kortvarig læringstap, men at dette er noe som utjevner seg over tid. Flere studier konkluderer med at elever med lav sosioøkonomisk bakgrunn har sterkere fall i skoleferdigheter sammenlignet med andre elever ved stenging av skoler eller ferier. Disse elevene bruker også lengre tid på å hente seg inn igjen. Enkelte studier har for eksempel identifisert fall i leseferdigheter og ordavkoding som følge av fravær fra skolen (Lervåg m.fl., 2019). Fravær har samlet sett større og mer umiddelbare konsekvenser for barn med denne bakgrunnen, enn barn som har et større sikkerhetsnett.

Under pandemien hadde skoleeierne, så langt det er mulig, plikt til å sørge for at alle elever fikk opplæring hjemme, jf. § 7 i midl. lov om tilpasninger i barnehageloven mv (covid-19). I tillegg var skoleeierne forpliktet til å gi elever med særlig behov et tilbud på skolen, jf. § 3a i midl. forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19. Tilsvarende gjelder ikke under en lærerstreik. Det er likevel slik at skoleeier kan søke om dispensasjon, se punkt 7.1

Kunnskap om status nå

Det er mange elever som over tid ikke har fått oppfylt retten sin til grunnopplæring. Tidsrommet for hvor lenge elevene blir berørt vil ha betydning for i hvilken grad det er mulig for elevene å ta igjen den tapte læringen etter at streiken er avsluttet.

Statsforvalterne rapporterer om at ved enkelte skoler er store deler av undervisningen kansellert, slik at en ikke ubetydelig andel av elevene har stått uten et tilbud i flere uker, eller siden skolestart. Spesielt krevende er det der kontaktlærere tas ut i streik. Statsforvalteren i Agder rapporterer slik om Arendal videregående skole: «Hele Vg3-trinnet og påbyggingselevene (avgangselever) mister mye undervisning, noe som er svært bekymringsfullt med tanke på at alle disse elevene skal ha eksamen til våren.»

Noen av statsforvalterne omtaler uforutsette virkninger av streiken, for eksempel at elever mangler lærebøker der det har vært streik siden skolestart. I rapportene oppgir de fleste statsforvalterne hvor mange lærere som er tatt ut i streik, hvor mange skoler som er berørt (stengt eller delvis stengt), og antall elever som helt eller delvis står uten et tilbud. For flere elever har streiken pågått siden skolestart, og flere elever med spesielle behov får ikke den tilretteleggingen de trenger.

Statsforvalteren i Vestland rapporterer om at det er lærlinger som ikke får undervisning i fagene de trenger for å kunne gå opp til fagprøven. Praksisopplæringen, yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, (YFF), til elever er også sterkt redusert, noe som skaper bekymring for læreplass og læretiden. Også Statsforvalteren i Agder melder om at elever på yrkesfag står i fare for å miste viktige utplasseringer i YFF.

Flere statsforvaltere gir uttrykk for at skolene forsøker å skjerme særlig sårbare elever. Det går likevel frem at for eksempel innføringstilbud for språklige minoriteter og elever med enkeltvedtak om spesialundervisning ikke er skjermet overalt. Det rapporteres også om at fristen (1. oktober) for melding om mulige søkere til særskilt prioritert utdanningsprogram til fylkeskommunen kan bli vanskelig å overholde.

Flere fylkeskommuner, videregående skoler og ungdomsskoler rapporterer via statsforvalterne om bekymring for at det vil bli vanskelig eller umulig å ta igjen den tapte læringen.

Flere statsforvaltere rapporter om at også voksenopplæringen rammes av streiken, og at disse deltakerne ofte trenger tett oppfølging. Statsforvalteren i Vestland og Statsforvalteren i Oslo og Viken trekker dessuten frem at mange voksne etter planen skal avlegge eksamen før jul, og Statsforvalteren i Vestland påpeker at de voksne med eksamen i høst allerede har mistet 30 prosent av undervisningen. Embetet mener derfor at det er en reell fare for fullføring både med tanke på standpunkt og eksamen.

Streikens konsekvenser for elevenes læring er omtalt i media. Flere medier fra ulike deler av landet har hatt saker om at mangelen på undervisning som følge av streiken gir en risiko for læringstap hos elevene. I flere saker er det elevene selv som uttaler seg. Elevene forteller at dagens situasjon er mer utfordrende enn under koronapandemien, fordi elevene ikke gis mulighet til å få et undervisningsopplegg eller faglig hjelp. Flere elever opplever derfor at de står alene ved oppstarten av skoleåret, og at de ikke vet hvordan de kan sikre sin egen læring.

6.3 Elevenes psykososiale miljø

Regelverket

Alle elever har rett til et godt og trygt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og skolen har en aktivitetsplikt for å sikre at elevene har et trygt og godt psykososialt skolemiljø. Regelverket gjelder uavhengig av om elevene kun får et deltidstilbud ved skolen, og uavhengig av om elevens mistrivsel skyldes forhold utenom skoletiden eller utenfor skolens område, så lenge elevens opplevelse av skolemiljøet påvirkes negativt av det.

Dersom elevene ikke kan møte på skolen grunnet streiken, kan dette i praksis bety at eleven ikke har rettigheter etter reglene i kapittel 9 A om skolemiljøet. Dette betyr igjen at skolen ikke setter i gang tiltak etter § 9 A-4, dvs. gjennomfører aktivitetsplikten.

Tidligere vurderinger i sammenlignbare situasjoner

Midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og privatskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 § 8 omhandler kravene til det psykososiale miljøet. Her fremgår det at reglene i opplæringsloven kapittel 9 A om kravene til det psykososiale miljøet gjelder tilsvarende når elevene får opplæring hjemme, med de begrensningene som følger av at elevene ikke er fysisk til stede på skolen, og at skolen ikke rår over elevens hjemmeforhold. Dette følger av § 8 i den midl. loven. Det midlertidige regelverket gjelder ikke dersom skolene er stengt av andre grunner, for eksempel grunnet streik.

Vi vet fra Parr-utvalget at skolemiljøet er ekstra viktig for en god oppstart for elever i overgangssituasjoner (Parr 2021). Basert på denne kunnskapen kan vi også anta at elever som står i en overgangssituasjon, f.eks. ved oppstart på ungdomsskolen eller i videregående opplæring er ekstra utsatt for negative konsekvenser av streiken.

Vi vet også at tilstedeværelse på skolen, i et godt og trygt skolemiljø er av stor betydning for trivsel, motivasjon og psykisk helse. Under pandemien hadde mangelen på fysisk tilstedeværelse på skolen negative konsekvenser for flere elever. De savnet det sosiale fellesskapet på skolen, (Blikstad – Balas mfl. 2021), og flere følte seg mer ulykkelig, trist eller deprimert (Bakken 2021). Andre elever opplevde at de daglige rutinene ble forskjøvet, og for mange var det vanskelig å få gjort skolearbeid. Elevene opplevde også å miste motivasjon og mestringsfølelse i perioder hvor de ikke var fysisk til stede på skolen (Parr 2021). Vi vurderer at disse funnene også vil ha relevans for elevene som er berørt av streiken.

Både Parr-utvalget og gruppen som så på pandemiens betydning for befolkningens psykiske helse (Kjøs mfl., 2021) pekte på det å komme tilbake til en normal situasjon ville kunne rette opp mye for mange, men at sårbare elever ville kunne ha behov for ekstra oppfølging. Den pågående streiken gjør dette vanskelig.

Kunnskap om status nå

Statsforvalterne rapporterer at skoleeierne er bekymret for elevenes psykososiale miljø både i grunnskolen og på videregående skole. Flere statsforvaltere skriver at mange videregående skoler har valgt å holde skolen åpen for elevene hver dag, og oppfordret elevene til å komme på skolen for å kunne samarbeide med hverandre om faglig arbeid. Det er imidlertid et fåtall elever som velger å benytte seg av dette tilbudet.

Flere statsforvaltere fremhever at det psykososiale miljøet blir ekstra skadelidende fordi streiken kommer så tidlig i skoleåret, og en del elever ikke har rukket å etablere gode relasjoner med medelever enda. Spesielt uheldig er dette for elever som har startet på en ny skole i høst. For eksempel fremgår det av rapporteringen fra statsforvalteren i Vestland at Vestland fylkeskommune mener situasjonen er særlig krevende for elever i Vg1, som knapt har blitt kjent med klassen.

Fra rapporteringen til statsforvalteren i Rogaland fremgår det at kommuneoverlegen i Haugesund har sendt en bekymringsmelding til Statsforvalteren. Han peker på at elevene ved den ene ungdomsskolen i praksis har vært uten opplæring i tre måneder, og at dette kan sammenliknes med nedstegningen i forbindelse med pandemien. Videre påpeker han at situasjonen ved den stengte skolen er bekymringsfull med tanke på langtidseffekter på elevenes helse, og særlig den psykiske helsen. Statsforvalteren stiller seg bak bekymringen for at barn og unge nå utsettes for liknende mekaniser som under pandemien, som viste seg å ha betydelige negative effekter på psykisk helse for barn og unge.

Fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fremgår det at kommunalsjefen i Porsgrunn sier at de får signaler fra SLT-koordinator/barnevernsvakten/politiet om rekruttering til rus/kriminalitetsmiljø. De er bekymret for rekruttering av elever som ellers ikke hadde vært i disse miljøene.

En statsforvalter skriver at skoleeierne i regionen rapporterer om store utfordringer i det forebyggende systematiske arbeidet med det psykososiale skolemiljøet som følge av at streiken er blitt såpass langvarig. Flere statsforvaltere nevner også at skolenes mulighet til å følge opp meldte skolemiljøsaker blir påvirket av streiken, og at mange nå ikke har ressurser til å følge opp dette godt nok.

Stengte skoler er særlig vanskelig for noen elever/elevgrupper. Statsforvalterne gir uttrykk for at streiken forsterker en del av konsekvensene av pandemien, og at dette særlig går ut over de sårbare elevene. Mangel på tilhørighet gjør seg gjeldende der elever ikke kan være i en klasse eller er mye borte fra skolen. Til forskjell fra pandemiperioden har skolene mindre personell og kapasitet til å kontakte elever de er urolige for. Dermed er de også urolige for konsekvensene på lengre sikt.

Flere statsforvaltere fremhever for eksempel at det for elever med vanskelige hjemmeforhold, er særlig utfordrende at skolen nå er stengt. For disse elevene er skolen et "fristed" de er avhengige av for å fungere i hverdagen. Flere statsforvaltere fremhever også hybelboende elever som en gruppe som spesielt er i faresonen for å bli isolerte. En statsforvalter har mottatt "bekymringsmelding" fra en gruppe med leger og psykologer som blant annet skriver at unge mennesker på en fremmed plass erfaringsmessig ikke søker hjelp på egen hånd.

Det har vært mange nyhetssaker om lærestreiken. De første ukene handlet sakene om antall streikende, hvem som ble rammet og forhandlingene, før fokus dreide mot konsekvenser for elevene ved tapt faglig og sosial læring, og eventuelle konsekvenser for vurdering og eksamen.

Fra uke 33 til uke 37 ser vi en signifikant økning i antallet saker om hvordan elevene har det, i vid forstand, se tabellen nedenfor. Barneombudet, Rådet for psykisk helse og flere fagfolk har uttrykt sin bekymring, og det er særlig bekymring for de sårbare elevene og for de som har behov for ekstra støtte. Flere kobler konsekvensene til pandemien og at barn og unge over en lang periode har mistet opplæringstilbudet sitt, og at pandemien og effekten av streiken til sammen vil kunne påvirke barn og unge negativt.

6.5 Fag- og timefordeling, fraværsgrensen og sluttvurdering

Fag- og timefordeling, fraværsgrensen og sluttvurdering er alle regulert i rundskriv og forskrift til opplæringsloven. Samlet handler dette om elevenes rettigheter til timetall i fag, mulighet til å vise sin kompetanse og oppnå et vitnemål.

<u>Regelverket</u>

Bestemmelser for fag- og timefordelingen er gitt i rundskriv Udir-1-2022. Det er fastsatt et samlet minstetimetall for elever på 1.-10. trinn og minstetimetall innenfor hvert utdanningsprogram i videregående opplæring som elevene har rett til. Skoleeier har plikt til å gi dette timetallet, men står fritt til å tilby flere timer.

Skoleeiers plikt til å gi det fastsatte timetallet opphører ved en streik.

Fraværsgrensen er regulert i forskrift til opplæringsloven § 3-9 og gjelder for alle elever i videregående skole, inkludert elever som tar påbygg (vg3 og vg4). Hvis en elev har mer enn 10 prosent udokumentert fravær i et fag, vil han eller hun som hovedregel ikke ha rett til å få

halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget, og læreren kan heller ikke sette slike karakterer.

Skolen skal ikke føre fravær der opplæringen har falt bort, f.eks. som følge av streik. Elevene skal møte til den undervisningen som ikke er rammet av streiken, og i disse fagene gjelder fraværsgrensen som normalt.

Sluttvurdering er regulert i forskrift til opplæringsloven, kapittel 3.

Standpunktkarakteren i fag skal være uttrykk for den samlede kompetansen elev har i faget ved avslutningen av opplæringen. Det er faglæreren som setter karakteren, rektor har ansvar for at reglene for fastsetting er fulgt. Standpunktkarakterene utgjør størsteparten av karakterene på vitnemålet, om lag 80 prosent.

En eksamenskarakter skal være uttrykk for den kompetansen hver enkelt kandidat viser på eksamen. Eksamen skal gi kandidaten mulighet til å vise sin kompetanse i så stor del av faget som mulig ut ifra eksamensformen. Det betyr at det vil variere blant annet ut fra eksamensform, tidsramme og hvordan kompetansemålene er formulert i læreplanen. Eksamenskarakterene utgjør ca. 20 prosent av karakterene på vitnemålet.

<u>Tidligere vurderinger i sammenlignbare situasjoner</u>

Under koronapandemien innførte Kunnskapsdepartementet midlertidig forskrift med mulighet for tilpasninger i fag- og timefordelingen. Skoleeier kunne bare gi færre timer dersom de kunne godtgjøre at dette var nødvendig og forsvarlig. Bestemmelsen ga også skoleeiere mulighet å fravike kompetansemål i fag dersom skoleeier kunne begrunne at de på grunn av smittevern ikke hadde hatt tilgang på utstyr og lokaler som opplæringen forutsetter, og at det heller ikke var mulig å gi elevene opplæring opp mot det aktuelle kompetansemålet på et senere tidspunkt eller på en annen måte.

Det ble også vedtatt flere midlertidig unntak fra reglene om fraværsgrense og reglene om føring av fravær på vitnemålet. Vi viser til § 7a i midl. forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19.

I forbindelse med lærerstreikene i 2008, 2010, 2012 ble eksamen avlyst, og de berørte elevene fikk dispensasjon fra kravene til eksamen. Vi viser her til dispensasjonsbestemmelsene i forskrift til opplæringsloven § 23-2 flg.

Under pandemien har Udir på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet tre år på rad risikovurdert gjennomføringen av eksamen på bakgrunn av pandemiens konsekvenser for barn og unges opplæring. I 2020 og 2021 ble eleveksamen avlyst grunnet høy smitte i samfunnet og gjeldende smittevernstiltak. I 2022 ble også hensyn til likebehandling og en rettferdig sluttvurdering og elevenes motivasjon, trivsel og læring vurdert, i tillegg til praktisk gjennomførbarhet ut fra smittesituasjonen. KD avlyste eksamen for alle elever også i 2022. Privatisteksamen ble gjennomført som normalt i alle tre årene.

Det er spesielt begrunnelsene for avlysning av eksamen i 2022 som kan være sammenliknbare med konsekvenser av lærerstreiken (hensynet til likebehandling og en rettferdig sluttvurdering). Samtidig er det forhold som tilsier at vi ikke kan bruke samme vurdering under den pågående streiken som under pandemien. Under pandemien var det vanskelig å identifisere enkeltelevers/elevgruppers bortfall av undervisning i timetall. De elevene som er rammet av streiken kan identifiseres og det kan lages en oversikt over hvor mange timer opplæring som er bortfalt i hvert enkelt fag.

Kunnskap om status nå

Elever som er rammet av den pågående streiken har mistet ulik andel av opplæringen, fra noen timer til over 10 prosent av det totale timetallet per år.

Statsforvalterne melder om at mange elever har allerede større fravær i videregående opplæring enn fraværsgrensen tillater og de frykter at de ikke får karakter/består i fagene. Dette kan få store konsekvenser også for de som skal ut i lære (lærlinger). Fylkeskommunen frykter økt frafall om elever må ta igjen år/fag i vgs eller ikke får starte som lærling slik de har vært motivert for.

Statsforvalterne melder om at flere elever er bekymret for standpunkt.

Flere statsforvaltere oppgir at det er vanskeligere å følge med og avdekke bekymringsfullt fravær når timeplanen er så oppdelt for mange elever. Det at elevene er på skolen gir skolen en mulighet til å bruke fravær som en indikator på at noe er galt. Denne muligheten mangler nå.

En fylkeskommune oppgir at undervisningen som blir gitt er i henhold til oppsatt timeplan. Dette fører til store hull pga uttak av lærere. En omrokkering av timeplanen for å gi elevene en mer konsentrert skoledag krever store administrative ressurser, noe skolene melder at de ikke har. En konsekvens av fragmentert skoledag er at det blir meldt om et urovekkende fravær fra obligatorisk opplæring i starten av streiken. Etter at rektor gikk ut i media gikk fraværet ned. Det kommer meldinger om at elever i videregående opplæring slutter som en direkte konsekvens av streiken.

Flere av statsforvalterne melder om bekymring for om opplæringen for elevene blir tilstrekkelig før eksamen våren 2023. Det blir krevende og urettferdig å skulle gå opp til en sentralgitt eksamen når man ikke har fått samme opplæring som elever som ikke har vært berørt av streik. Mange har også mistet tidligere eksamener som følge av pandemien og ønsker egentlig å få med seg denne erfaringen før de starter i videregående opplæring eller høyere utdanning.

Det er også bekymring for om vedvarende streik kan gå utover gjennomføring og sensur av privatisteksamen og ny, utsatt eller særskilt eksamen høsten 2022.

Streikens konsekvenser for en rettferdig eksamen har også blitt omtalt i media. Vi har her trukket frem to saker:

- Intervju med leder av Elevorganisasjonen i Utdanningsnytt:
  Dersom ikke alle elever får mulighet til å ta igjen tapt undervisning, og streiken har gjort at d e ikke er rustet for å konkurrere med andre elever, så må eksamen i 2023 vurderes.
- Elevspørring ved Amalie Skram VGS i Vestland fylkeskommune: 85,3 prosent svarte at de føler at streiken i stor eller svært stor grad kommer til å påvirke resultatene til eksamen.

6.9 Nasjonale prøver

Regelverk/retningslinjer

Nasjonale prøver er regulert i forskrift til opplæringsloven § 2-5. Formålet med prøvene er å gi grunnlag for underveisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivå i skolesystemet. Det er obligatorisk for elevene å delta og det er skoleeiers ansvar å sørge for at prøvene blir gjennomført.

Alle prøvene skal gjennomføres i løpet av fire uker i september.

Tidligere vurderinger i sammenlignbare situasjoner

Udir har gjennomført ekstra risikovurderinger før gjennomføringen av nasjonale prøver under pandemien. Risikoene var spesielt knyttet til om prøvene ikke kunne gjennomføres grunnet sykdom blant elever og lærere og/eller grunnet gjeldende smitteverntiltak. Vi identifiserte flere mulige tiltak, blant annet å forlenge gjennomføringsperioden og la elevene gjennomføre prøvene hjemme. Tiltakene ble vurdert ut fra ulike forhold: Regelverk, metodiske konsekvenser og prøvenes betydning for opplæringen. Ingen av tiltakene ble iverksatt. Prøvene ble gjennomført som normalt høsten 2020 og høsten 2021. Gjennomføringstall og -mønster var tilnærmet likt tidligere år.

Kunnskap om status nå

Flere statsforvaltere melder om at flere skoler får ikke gjennomført nasjonale prøver som en konsekvens av streiken. Udir har mottatt spørsmål om regelverket dersom skolene ikke kan gjennomføre nasjonale prøver grunnet streiken. Vi har også fått spørsmål om det er en mulighet å utvide gjennomføringsperioden.

Vi overvåker og vurderer situasjonen. Den grafiske fremstillingen under viser at per dags dato er gjennomføringstall og -mønster tilnærmet likt som tidligere år.

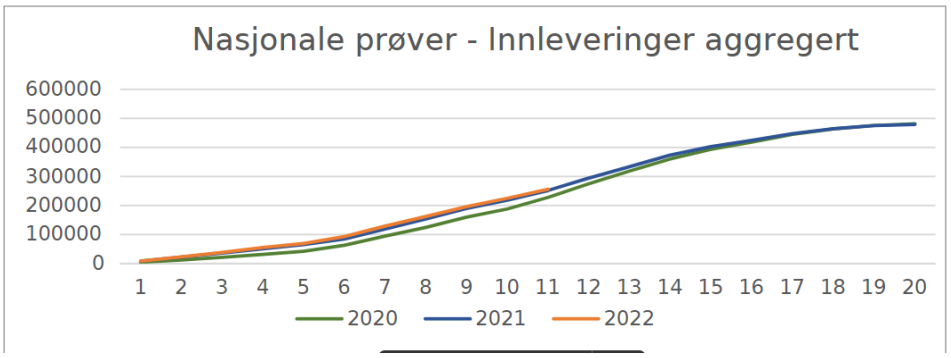

7: Tiltak som følge av streiken

Det er Utdanningsdirektoratets vurdering at handlingsrommet for å iverksette kompenserende tiltak under streiken er svært begrenset. Partene i streiken er nærmest til å vurdere hvilke tiltak som kan settes inn for å avhjelpe situasjonen mens streiken pågår. Statsforvalterne har rapportert om at mange kommuner og fylkeskommuner vurderer ulike tiltak for å avbøte de negative virkningene av streiken for elevene.

For øvrig vil vi vise til tidligere erfaringer fra pandemien om at det er ingen eller få tiltak som kan erstatte et opplæringstilbud på skolen.

7.1 Igangsatte tiltak under streiken

Åpne skoler med alternative tilbud

Det er flere statsforvaltere som rapporterer at skolene holdes åpne. Formålet med å holde skolene åpne varierer. Noen skoler tilbyr en tilsynsordning, mens andre skoler holder skolen åpen slik at

elevene kan møtes. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark rapporterer om at Porsgrunn kommune har etablert et sosialt tilbud til enkelte elevgrupper som de mener har et særskilt behov. Vestland fylkeskommunen har etablert flere tilbud på skolene sine: «utvida tilsyn/tilbod gitt av miljøarbeidarar og assistentar, utvida tilbod av skulefrukost, lunsj og ettermiddagsmat. Elevorganisjonane har fått større spelerom til å ha aktivitetar på skulane og nokre bedrifter har også opna dørene for elevar på YFF.»

Det har også vært flere saker i media som har omtalt ulike tiltak som er satt inn for å kompensere for de sosiale konsekvensene av streiken. Ulike steder i landet, som f.eks. Bergen og i Tromsø er det satt i gang aktivitetstilbud som brettspill, dans, kortspill, film og gaming. Idrettshaller og svømmehaller holdes åpne for elevene som er tatt ut i streik.

En elev fra Bergen som er intervjuet forteller at tilbudet hjelper han til å holde på en normal døgnrytme under streiken.

Bergen: Har åpnet dagtilbud til elever som er rammet av streiken (utdanningsnytt.no)

Tilbyr gratis bading for streikerammede elever – NRK Troms og Finnmark

Flere fritidstilbud

Flere statsforvaltere rapporterer om at mange kommuner setter i gang nye fritidstilbud som følge av streiken. Statsforvalteren i Rogaland rapporter at Haugesund kommune planlegger å åpne «alt de har», inkludert kino, svømme- og idrettshaller, aktivitetshus og ungdomsklubber. Statsforvalteren i Troms og Finnmark rapporterer også om samarbeid mellom fritidsseksjonen og skoler. Det planlegges bl.a. gratis badeland og åpne ungdomsklubber, men dette fører ikke nødvendigvis til inkludering og økt klassetilhørighet. Et annet tiltak som nevnes, er åpen kirke i Stjørdal med tilbud om gratis frokost.

Unntak og dispensasjon fra streiken

Udir har vært i kontakt med partene i streiken for å innhente informasjon om praksis og rutiner for unntak fra streiken og dispensasjon fra streiken. Både unntak og dispensasjon blir brukt. Det gjennomføres lokale vurderinger i forkant av eventuelle uttak om det er lærere som skal unntas fra streikeuttaket. Når listene er klare og varsel er sendt, kan arbeidsgiver søke dispensasjon dersom læreren har oppgaver som knytter seg til eksempelvis oppfølging av spesielt sårbare elever, psykisk helse eller elever med kort botid. Det er også innvilget dispensasjon for lærere som har elever med spesielle krav underveis i opplæringsløpet. Flere statsforvaltere melder om at det er søkt og innvilget dispensasjon for undervisning av elever med særlige behov, men også om at søknader er avslått for den samme gruppen elever. Statsforvalterne melder om at det er variasjon i hvordan kommunene håndterer muligheten til å søke om dispensasjoner.

Tallene Udir har mottatt fra partene i konflikten viser at flesteparten av søknadene om dispensasjon innvilges. Partene rapporterer om et konstruktivt samarbeid lokalt om vurderinger av dispensasjon fra streiken.

Rapporteringen til statsforvalterne peker på at flere rådgivere er tatt ut i streik fra mandag 19. september. Rapporteringen viser også at det er enkelte assisterende rektorer og inspektører som er tatt ut i streik nå. Vi har ikke kunnskap om det er skoleledere som er tatt ut i streiken.

I VG 19. sept 2022 ble dette temaet omtalt:

Arbeidsgiver kan søke om dispensasjon for enkeltpersoner til bestemte oppgaver eller funksjoner, og begrunner søknaden om dispensasjon med fare for liv og helse, eller andre vitale hensyn. Og disse blir stort sett innvilget, sier Turid Buan Øfsti, sentralstyremedlem i Utdanningsforbundet.

– Det de fleste dispensasjoner går på er at det er enkeltelever som har spesielle behov, sier Øfsti.

Det er lokal arbeidsgiver som søker om dispensasjon, og foreningen lokalt som eventuelt godkjenner.

7.2 Tiltak på sikt

Ekstra opplæring

Et mulig tiltak kan være at skoleeier tilbyr elevene ekstra opplæring når streiken er avsluttet, f.eks. etter skoletid (der elevene ikke er avhengig av skolebuss), i helger eller ferier. I sin rapportering påpeker Statsforvalteren i Agder at mange elever allerede har «35 timers uke og det er lite rom for tiltak uten at det går utover den samlede arbeidsmengden til elevene.»

Et utvidet tilbud om leksehjelp kan også være et aktuelt tilbud, men skoleskyssen kan være til hinder for et slikt tiltak.

Dispensasjon fra eksamen

De elevene som er rammet av streiken kan identifiseres og det kan lages en oversikt over hvor mange timer opplæring som er bortfalt i hvert enkelt fag. Dersom bortfallet av undervisning er høyt, f.eks. minst 15 prosent, kan det gis dispensasjon fra kravene om eksamen i berørte fag på vitnemålet. Man trenger da ikke å vurdere om det er behov for å gi dispensasjon til alle elever.

Fravike kompetansemålene

Videre er det, som under pandemien, mulig å åpne for at kompetansemål i enkeltfagfag kan fravikes, se § 5 andre ledd i midl. forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19. Dette kan være et mulig tiltak for de elevgruppene som blir sterkt berørt av streiken i ett eller flere fag.

Erstatte tapt spesialundervisning

Flere statsforvaltere trekker frem at også timer til spesialundervisning er falt bort som følge av streiken. Vi legger til grunn at dette også vil gjelde timer knyttet til særskilt språkopplæring, tegnspråk mv. Her vil det være særlig krevende å sette inn kompensatoriske tiltak i ettertid siden det både er knapphet på faglig kompetanse og økonomiske midler.

Andre forhold

Flere kommuner og skoler har startet arbeidet med å forberede opplæringen når streiken er over. Noen arbeider med informasjonstekst til nettsider og sms til elever og ansatte, andre planlegger opplegg for å resosialisere elevene og skape trygge skole- og klassemiljøer. Andre igjen arbeider tverrfaglig for å få på plass tiltak til når streiken er over, for eksempel styrkede fraværsteam.

Leirskoleopphold har blitt avlyst som følge av streiken, jf. rapportering fra Statsforvalteren i Innlandet. Dersom disse oppholdene skal gjennomføres senere, har dette trolig både økonomiske og administrative konsekvenser.

Referanseliste

Bakken, A. (2021): Ungdata 2021. Nasjonale resultater. NOVA Rapport 8/21. Oslo: NOVA, OsloMet

Blikstad – Balas, M., Roe, A. og Klette, K. (2021): Hjemmeskole under korona: De minste elevene hadde minst kontakt med læreren. OSloMet

Ceci, S. J. (1991). How much does schooling influence general intelligence and its cognitive components? A reassessment of the evidence. Developmental psychology, 27(5), 703.

Parr (2021) Skolen etter koronapandemien. Et løft for trivsel og læring. Rapport fra Arbeidsgruppen for tiltak for tapt faglig og sosial læring. 15.06.2021

Karweit, N. (1989). Time and learning: A review. School and classroom organization, 69-95.

Lervåg, A., Dolean, D., Tincas, I., & Melby-Lervåg, M. (2019). Socioeconomic background, nonverbal IQ and school absence affects the development of vocabulary and reading comprehension in children living in severe poverty. Developmental science, 22(5), e12858.

Qvortrop, L. (2021): Skolenedlukninger i Århus Kommune under corona-pandemien i et elev- og forældreperspektiv: En sammenligning mellem foråret 2020 og vinteren 2021

Vedlegg 1: Rapportering fra statsforvalterne

Utdannings-
direktoratet

Informasjon om situasjonen til elever, lærlinger og voksne som har et redusert eller bortfalt skole- og opplæringstilbud som følge av den pågående streiken

Svar - Intern rapport

Dato: 20.09.2022

Svar oversikt

Statsforvalter (Offentlig) – 10 svar

- Agder
- Innlandet
- Møre og Romsdal
- Nordland
- Oslo og Viken
- Rogaland
- Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
- Troms og Finnmark
- Trøndelag
- Vestland

Ingen merknader til undersøkelsen

Alle instansene som har sendt inn uttalelse har merknader.

Irrelevante svar

Ingen av uttalelsene er irrelevante.

Rapportering - konsekvenser av streiken

1. Spørsmål: Konsekvenser av redusert eller bortfalt tilbud til elever, lærlinger og voksne, for eksempel kommuner, fylkeskommuner, skoler, elever, lærlinger, voksne og foreldre.

Statsforvalter (Offentlig)	Svar
Agder	I Agder er det Arendal kommune og Agder Fylkeskommune som har lærere ute i streik. Fra Agder Fylkeskommune: Fakta ved Arendal vgs : Antall ansatte i streik 43 lærere (63%) er i streik. 27 kontaktlærere er i streik. Tre rådgivere og to avdelingsledere er varslet tatt ut fra mandag Vi har i dag fått innvilget disp. for de tre rådgiverne, for noen dager i neste uke Antall elever berørt av streiken 818 (Streiken rammer samtlige elever ved skolen) . 78 elever har ikke fått en eneste undervisningstime i de tre ukene streiken har pågått. 68 elever har fått 5 eller færre undervisningstimer i uka. Vg2 YF har ingen undervisning. HeleVg3-trinnet og påbyggingselevene (avgangselever) mister mye undervisning, noe som er svært bekymringsfullt med tanke på at alle disse elevene skal ha eksamen til våren. Fakta ved Sam Eyde vgs Antall ansatte i streik 95 lærere i streik. 54 av disse er kontaktlærere. Fem rådgivere og tre avdelingsledere er varslet tatt ut fra mandag 19. september. Vi har i dag fått innvilget disp. for fire rådgivere (en dag hver) og en avdelingsleder (foreldremøte) neste uke. Antall elever berørt av streiken 1357 av totalt 1505 elever. Flere elever har mistet mye undervisning og det blir vanskelig å organisere kompenserende tiltak når streiken er over. Her tenker vi på at flere elever

	har 35 timers uke og det er lite rom for tiltak uten at det går utover den samlede arbeidsmengden til elevene. Fra Arendal kommune Arendal kommune er hardt rammet av streiken. Ved samtlige av ordinære kommunale grunnskoler har elevene på 2. til og med 10. trinn fra intet undervisningstilbud til svært redusert undervisningstilbud fra mandag 19. september. Ved en av skolene har også en 1. klasse mistet sitt undervisningstilbud, mens en annen skole har fått redusert sitt med noen timer. Også ved voksenopplæringen er 11. lærere tatt ut i streik fra mandag 19. september vil være redusert. For ungdomstrinnet ved Hisøy skole hvor elevene nesten uten undervisningstilbud i 21 dager nå, begynner situasjonen i forhold til tapt undervisning å bli stor. Det samme gjelder ungdomstrinnet på Asdal og Roligheden hvor det nå har vært streik i 16 dager.Kommunen vil søke dispensasjon for lærere på 1. trinn.
Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet sendte epost til Utdanningsdirektoratet 13. september 2022 der vi til orientering videreformidlet bekymringer fra Gjøvik kommune og Innlandet fylkeskommune. I tillegg til den informasjonen som ble oversendt har vi innhentet ytterligere informasjon. I Gjøvik kommune er det per 14. september 2022 180 lærere og nærmere 2000 elever som er berørt i grunnskolen og den videregående skolen. Kommunen viser til at det ikke er til å unngå at streiken får konsekvenser for elevene og til dels store og alvorlige konsekvenser for de mest sårbare elevene. Det bekymrer kommune at mange søknader om dispensasjon for lærere som skal undervise elever med store behov knyttet til helse og rutiner blir avslått. En konsekvens er at kommunen ikke innfrir kravene i opplæringsloven ved de skolene som er i streik, så lenge streiken pågår. Videre er konsekvenser av streiken ensomhet og mangelfull faglig og sosial læring og planlagt leirskole og ekskursjon må avlyses eller utsettes. De elevene som rammes av streiken vil tape faglig som følge av et mangelfullt skoletilbud. En annen konsekvens gjelder elevene på 10.trinn og at de får redusert mulighet for å konkurrere om plasser til vgo når de mister mye undervisning – at karakterene kan bli lavere enn for elever som har hatt ordinært opplæringstilbud. Ved en av skolene har elevene på 10. trinn slik kommunen beskriver det allerede mistet 10% av undervisningstiden i skoleåret 2022/2023. Kommunen melder om bekymringsfullt mye rus blant ungdommen, men viser til at det er vanskelig å si om dette er en konsekvens av streiken, pandemien eller samfunnet. Konsekvenser på lengre sikt. Pandemien er et bakteppe med flere år med avvikende skolerutiner som trolig ikke er bra for de elevene som opplever

	dette. Elever som strever psykisk er spesielt sårbare for alvorlige konsekvenser og foreldre har uttrykt bekymring for elever som ikke ønsker å leve lengre. Elever med høyt fravær er også spesielt sårbare. En konsekvens i fylkeskommunen er manglende opplæring og rektor ved Gjøvik videregående skole er nå kontaktlærer for over 600 elever. Det arbeides fortløpende med dokumentasjon knyttet til fraværsoppfølgning av elevene. Konsekvens av streiken er bortfall av undervisningstimer og årstimetallet for mange av eleven. For mange elever er det mellom ett og samtlige fag der elevene har vært uten undervisning siden skolestart. Under 20 % av elevene ved den videregående skolen har fått et reelt skoletilbud. Som en konsekvens av streiken uttrykkes det en sterk bekymring for negativ utvikling av klassemiljøer. Videre er en konsekvens mangelfull oppfølgning og kontakt med eksterne samarbeidspartene som f.eks. PPT, BUP. En annen konsekvens er at videregående mister elever av ulike årsaker pga. av mangelfull oppfølging av klassemiljøet i oppstarten av skoleåret. En konsekvens er at det rapporteres om urolige klasser og dårlige klassemiljø også i de klassene der det er gitt dispensasjoner for lærere. Konsekvens av streiken er at fylkeskommunen ikke oppfyller bestemmelsene etter § 9-2 om nødvendig rådgivning og § 22-2 sosialpedagogisk rådgivning. Fylkeskommunen mener at en konsekvens vil være redusert gjennomføring i videregående. En konsekvens av streiken er at fylkeskommunen mangler oversikt og tilgang på informasjon om hva som egentlig foregår i klasser og skolen er meget bekymret over dette. Også andre samarbeidspartnere f.eks. BUP er bekymret over konsekvensene som den manglende dialogen med skolen får for elevene. En langsiktig konsekvens som fylkeskommunen beskriver er overgangen fra grunnskolen til videregående (07-kullet). Arbeidet med informasjon blir i stor grad påvirket av streiken og per i dag er alle rådgiverne i ungdomsskoler i Gjøvik kommune, unntatt de private, tatt ut i streik samt rådgiverne ved Gjøvik videregående skole.
Møre og Romsdal	Statsforvalteren i Møre og Romsdal bygger vår rapportering på kontakt med skoleeigarar gjennom streiken. Vi har i tillegg mottatt bekymringsmeldingar frå Molde kommune, fleire foreldre, kommunelege og allmennlegeforeningen i Molde. Møre og Romsdal fylkeskommune og Molde kommune har gjennom den pågåande streiken uoppfordra sendt oss konsekvensbeskrivingar. Statsforvaltaren har også oppretta ein kontaktperson som skoleeigarane kan kontakte. **Molde kommune** **Status** **Molde kommune (pr 14.10) - 90 lærarar er tatt ut i streik - 1116 elevar er ramma (Sjå lenke: Molde kommune)**

Molde kommune er svært hardt ramma av streiken. Totalt er **90 lærarar** tatt ut, **fem skolar** heilt eller delvis stengt og om lag **1116 elevar får ikkje opplæring**.

Dei to store sentrumsskolane, reine ungdomsskolar, er stengt. Verst ramma er elevane på Bekkevoll ungdomsskole som vart tatt ut frå skolestart.
Dei har fått dispensasjon til å møte på skolen ein dag for å møte lærar og få utdelt bøker.

Frå uttak 6 (tysdag 13.09) er også to barne – og ungdomsskolar tatt ut i streik. Sidan lærarane som er tatt ut også har timar på mellomsteget rammar streiken no også desse yngre elevane. Den eine av desse skolane har berre tilbod til elevar på 1.- 4. klasse, den andre har skole til 1., 2., 3., 4. og 6. klasse (sjå tabell over).

Kommunen melder at ettersom vekene går, aukar deira bekymring for elevane sitt tap av fagleg utvikling, samt sosiale og helserelaterte konsekvensar. Molde kommune har sendt bekymringsmelding til Statsforvaltaren om situasjonen til barn og unge, der dei stiller spørsmål om «Hvor går grensen for at streiken truer helt vitale samfunnsinteresser?» Dei ønsker vidare svar på følgande spørsmål:
1. "Korleis klarar vi å sikre rettane til desse elevane?"
2. "Kor går grensa mellom rett til å streike og forsvarleg oppfølging av elevane i kommunen vår?"

I dag (19.09.22) mottok Statsforvaltaren melding frå Molde kommune om at dei opplever at situasjonen forverrar seg dagleg. Dei mottek ei rekke bekymringsmeldingar knytt til barn og unge sin helsetilstand, - både psykisk og fysisk. Desse meldingane gjeld også ungdom i vidaregåande skolar i kommunen. Dei finn det krevjande å rapportere til Statsforvaltaren og søke om dispensasjon med grunnlag i situasjonen for enkeltelevar.

Dei melder at dei mottatt informasjon om følgande:
- Fleire eksempel på at ungdom helt ned i 13-års alder har debutert med illegale rusmidler.
- Ungdom rapporterer om angst, redsel og bekymring knytt til «arrangerte slosskampar» og at dette berører stadig fleire.
- Fleire henvendingar til fastlegar, helsesjukepleiarar og barne- og ungdomspsykiatrien knytt til sjølvskading og sjølvmordstankar.
- Behov for helsehjelp som følge av ensomheit, isolasjon, spiseforstyrringar og depressive symptom.
- Innleggingar på sjukehus, inkl. ungdomspsykiatriske avdelingar.

Statsforvaltaren har også mottatt bekymringsmelding frå kommunelegen i Molde knytt til helsemessige konsekvensar for barn og unge. Han omtalar situasjonen som kritisk.

Møre og Romsdal fylkeskommune
Status

Tal frå veke 37:
Tal lærarar uttatt til streik: 118

Tal skolar uttatt til streik: 2 (Begge i Molde)
Tal elevar ramma av streiken: 1500
Tal søkte dispensasjonar: 216
Tal innvilga dispensasjonar: 209
Frå måndag 19.09: I det siste uttaket vart halvparten av lærarane på Hustadvika vgs tatt ut i streik. Også denne vidaregåande skolen har no eit meget redusert tilbod.

For elevane på dei vidaregåande skolane som er tatt ut, er store deler av undervisninga kansellert. Molde vidaregående har hatt redusert drift sidan skolestart. Romsdal vidaregående fekk det største uttaket av lærarar 29.08 og fekk starta skoleåret.

Eit fåtal klasser har hatt tilnærma ordinær undervising i perioden med streik. Hovudandelen av elevane har hatt bortfall av nesten alle timar, og har heile dagar utan undervising.

Undervisninga som blir gitt er i henhold til oppsett timeplan, noko som fører til store hol pga uttak av lærarar. Ei omrokkering av timeplanen for å gi elevane ein meir konsentrert skoledag krev store administrative ressursar, noko skolane melder dei ikkje har. Ein konsekvens av fragmentert skoledag er at det vart meldt om eit urovekkande fråvær frå obligatorisk opplæring i starten av streiken. Etter at rektor gjekk ut i media har dette fråværet gått ned og stabilisert seg.

Så langt har ikkje UDF tatt ut medlemmar ved avdelingar med dei mest sårbare elevgruppene, t d fengselsopplæring og avdeling for alternativ opplæring. Fylkeskommunen har også fått dispensasjon for vaksenopplæring som omfattar mellom anna ei innføringsklasse for ukrainske flyktningar. I tillegg der det gitt dispensasjon for opplæring/kvalifiserande kurs for som kritisk for elevane.

Konsekvensar av streiken

- Tapt læring for alle berørte elevar. Streiken rammar skeivt, på skolane, i fylket og i høve elevar i andre fylke. Mange elevar har allereie mista 10 % av skoleåret.
- Mange elevar og foreldre uroa for eksamen og vidare skolegang.
- Frå uttaket 13.09 rammar streiken også yngre elevar på mellomtrinnet på grunn av uttak på barne- og ungdomsskolar. Desse elevane har mindre forutsetningar for å kunne handtere kvardagen utan skole.
- Dei siste åra har ein sett eit aukande tal sårbare elevar. På grunn av streiken har ikkje skolen/kommunen oversikt kva som skjer med desse. Ein fryktar også ei auke i problematikk knytt til ufrivillig skolefråvær, psykisk uhelse og andre sosiale- og helserelaterte konsekvensar for elevar som ikkje tidlegare har hatt slike problem. Etter som vekene går, er alle elevane no sårbare elevar.

	• Streiken kjem etter fleire år med koronarestriksjonar av ulik grad. I den perioden hadde barn og unge likevel oppfølging av lærarane sine. I situasjonen vi står i no, har ikkje elevane slik oppfølging. • Mykje administrasjon går til å søke dispensasjon som blir gitt dag for dag. • VGS: 6 av 14 avdelingsleiarar og ein assisterande rektor er tatt ut i streik. Dette rammar den organisatoriske delen av skoledrifta, td å kunne omrokke timeplanar for å samle timane for elevane på dagar. • Ein konsekvens av streiken er at det kan gå utover gjennomføring og sensur av privatisteksamen og ny, utsett eller særskilt eksamen hausten 2022. • Nasjonale prøver står i fare for å ikkje bli gjennomført på ramma skolar.
Nordland	Vi har ikke tall på antall elever fra fylkeskommunen, men begge de videregående skolene i Bodø er tatt ut i streik. Det er minimalt med undervisning. Vi har hørt at noen har en time pr uke. I Bodø kommune er det totalt 3611 grunnskoleelever som er berørt. Av disse er 2186 i barneskole, og 1425 på ungdomstrinn.
Oslo og Viken	Kommunene ser store konsekvenser for undervisningstilbudet. Noen kommuner skriver at de tidligere har vært rammet av koronapandemien, og at streiken nå rammer en gruppe med elever som også tidligere har mistet mye undervisning. Det er bekymring for skolemiljø ved 8. trinn: disse elevene har ikke fått anledning til å etablere et godt læringsmiljø, og kommunen er bekymret for manglende rammer for etablering av trygge relasjoner til medelever og lærere i oppstarten av ungdomsskolen. Utfordringer knyttet til tilsyn: Mange elever blir gjerne «hengende» på skolen uten tilsyn mellom timer de har undervisning, da skolen ikke har nok ansatte til å ha tilsyn. På barneskolene har man vært nødt til å holde enkelte klasser hjemme til tross for at det finnes lærere som kan gi undervisning i enkelttimer. Dette fordi man ikke har ansatte som kan ha tilsyn med elevene i periodene uten undervisning. Kommunene er særlig bekymret for de sårbare elevene og konsekvensene manglende tilstedeværelse gir både faglig og sosialt. Etter hvert er kommunene nå også generelt bekymret for alle elever som er rammet av streiken, også de elevene som får et undervisningstilbud. Det tilbudet som gis preges av at dagene ikke er normale, med utrygge rammer for klasse- og læringsmiljø for nesten alle elever. Skolen som sosial arena faller mer eller mindre bort. En kommune melder at motivasjonen for skolearbeid og skole nå er sterkt dalende i store deler av elevgruppa.

Kommunene har også økende omfang av henvendelser fra foresatte som er bekymret for hvilke konsekvenser streiken får for barn og unges faglige progresjon og sosiale tilhørighet, i tillegg til utfordringer knyttet til tilsyn av egne barn.

Streiken har direkte konsekvenser for elevenes læringsutbytte, men den største bekymringen er at elevene mister motivasjon for skolearbeid og skole, at noen elever isolerer seg og at sosialt sårbare elever mister faste rutiner. Den sosiale ulikheten mellom elevene som blir fulgt tett opp hjemmefra og øvrige elever blir kraftig forsterket.

En kommune melder at de nå er svært bekymret for elevers liv og psykiske helse som en følge av det sterkt reduserte skoletilbudet. Denne bekymringen kommer i tillegg til bekymringen knyttet til at elevene ikke får oppfylt sin rett til opplæring.

Bekymring for at frafallet til videregående vil bli vesentlig større dersom årets 10. trinn ikke straks får tilbake full opplæring innenfor de faste rammene som skolen gir.

Arbeidet med å få tilbake elever med bekymringsfullt fravær (som er knyttet til koronapandemien) har blitt satt tilbake.

Meldinger om ansatte som må være hjemme med egne barn. Dette gjelder blant annet fem ansatte på en spesialskole, slik at spesielt sårbare elever mister sin stabilitet og sitt tilbud.

De videregående skolene rapporterer om at mange elever mister opplæringstilbudet. Dette virker samtidig å være skjevt fordelt. Enkelte elever er nærmest uberørt av streiken, men de fleste virker å være påvirket av streiken i stor grad. For eksempel er 75 % av all undervisning ved Lillestrøm videregående skole avlyst, og ca. 100 elever ved skolen har ikke noe undervisning i det hele tatt.

Mange avgangsklasser har ikke hatt noe undervisning i det hele tatt. Det meldes derfor om en stadig økende bekymring om hvordan elevene i disse klassene skal prestere ved en sentralt gitt eksamen, som også vil gis til elever som ikke har vært rammet av streiken. Skolene og elevene er bekymret for at streiken vil ha direkte påvirkning på eksamenskarakteren ved slutten av skoleåret, og at karakterene til elever som er rammet av streiken vil være lavere enn for elever som har hatt normal undervisning. Rapportering fra Viken fylkeskommune forsterker inntrykket av at streiken rammer skjevt, siden noen skoler må avlyse nesten all undervisning, mens andre skoler bare har enkelte programfag som påvirkes.

Det meldes om store utfordringer ved organisering av praksisordningen. Mysen videregående skole rapporterer om at praksisplasser forsvinner for elever fordi bedrifter gir plasser til andre aktører. Samtidig mister flere yrkesfag all sin praktiske opplæring.

Voksenopplæringen påvirkes også. Det rettes særlig bekymring til dem som mottar voksenopplæring, siden mange av disse har eksamen før jul.

	Det meldes om elever som slutter som en direkte konsekvens av streiken. Dette er elever som føler at de ikke har noen mål og mening i hverdagen, og som slutter fordi de heller har lyst til å finne en jobb. Skoledemokratiet påvirkes. Flere skoler rapporterer om at de ikke har hatt anledning til å sette sammen et elevråd. En VGS melder at matematikkfaget er hardt rammet, og er bekymret for VG1. Vg3-elever er rammet i programfag hvor det er mulig skriftlig eksamen, og dette stresser elevene
Rogaland	Med unntak av en videregående skole, er alle streikeuttatte i Rogaland i Haugesund kommune. Med unntak av et læringssenter for minoritetsspråklige, er alle skolene i kommunen berørt av streiken. De fleste elevene på 1. trinn har tilnærmet full skoledag, men ikke alle. En del klasser på 2.-4. trinn har et kraftig redusert undervisningstilbud. Kommuneadministrasjonen, kommuneoverlegen og KFU er særlig bekymret for en skole. Dette er en ungdomsskole med rundt 400 elever, og hvor nær alle lærerne er tatt ut i streik. En klasse har 4 timer norsk i uka, resten av elevene har kun hatt to dager på skolen etter ferien. Unntaket er en avdeling for elever med særskilte behov, her går opplæringen som normalt. Fylkeskommunen er bekymret for tapt læring, og mener at det blir vanskelig å ta igjen dette. De er særlig bekymret for elever som bor på hybel og ikke har et fulltidstilbud. Generelt meldes det om stor slitasje på lærere, elever og foresatte.
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	I Vestfold og Telemark er det kun det geografiske området Porsgrunn som er omfattet av uttaket. I Porsgrunn kommune er nær sagt all grunnskoleopplæring rammet, med unntak av undervisning på 1. trinn er som skjermet. Normal drift på SFO. Undervisning i velkomstklasser (for flyktninger) er også skjermet. Enkelte skoler klarer å gjennomføre noe undervisning. Voksenopplæring og kulturskole er ikke omfattet av streiken. I Porsgrunn kommune er inspektører/assisterende rektorer også tatt ut i streik. Rektorer er ikke tatt ut. Ved Porsgrunn videregående skole er status at halve skolen er mer eller mindre stengt. Det betyr at i underkant av 1000 elever i VGS og ca. 100 studenter på Fagskolen ikke har hatt undervisning siden 22. aug. Det er hovedsakelig studiespesialisering, idrett og IB som er rammet. Pr. nå er det kun Utdanningsforbundet som har streikeuttak ved skolen. Rektor sier at dersom også Skolenes Landsforbundet tar ut lærere ved skolen vil omtrent all opplæring opphøre. Streiken rammer elever svært forskjellig. Noen elever er omtrent ikke påvirket, mens andre nesten ikke har undervisning. Også den fylkeskommunale fagskolen i Porsgrunn er rammet av streiken. Her er det hovedsakelig førstesemesterstudentene som er skadelidende, og

	man er bekymret for læringsarbeidet inn mot eksamen i november/desember.
Troms og Finnmark	Vi har vært i kontakt med berørte skoleeiere, rektorer fra skoler som har mange ansatte ute i streik, berørte foreldre og elevrådsrepresentanter. Vi gjenngir her de konsekvensene de peker på i sine tilbakemeldinger til oss. **Skole 1** Skoleeier: Har ikke fått gitt opplæring. Får ikke sikret progresjon og måloppnåelse. Uheldige konsekvenser vs eksamen 10. trinn. Konsekvenser for 8. trinn elever som ikke har fått startet opp vs ny ungdomsskolen. Vennskap og meningsfulle hverdager. Innskolingen forsvinner vs nytt skoleår. Trygghet etableres i denne fasen. Rektor: Utfordrende å vurdere søknader om disp fordi ikke har daglig kontakt. Vanskelig å vurdere behovet. Vårt ansvar blir uttrygt. Er helt avhengig av at foresatte får med seg evt uheldig utvikling for sitt barn. Barnet selv klarer ofte ikke fortelle åpent til sine foresatte vs pubertet. Sårbar situasjon. Har bekymringer for skolevegring i forbindelse med fravær pga streik. Rektor: Mange elever mister underv de har krav på. Tapt undervisning. Spesped det samme. Sist opptelling sist fredag 1500 timer. Nå oppe i 10 % av årstimetallet Vurdering vs standpunkt; om fire mnd skal elevene søke på særskilt opptak vgs. Gjelder 10 trinn. Bekymret for ei forsvarlig vurdering i fagene. I tillegg bekymret for om det er vurderingsgrunnlag. I tillegg om elevene ved KUS stiller likt med elever som ikke er rammet av streik. Hva vil dette ha å si for elevene til KUS. FAU: Ved KUS ble 41 av 46 lærere tatt ut i streik fra første skoledag, 22.08, fra 29.08 ytterligere én og 06.09 enda en lærer, totalt 43 av 46 lærere. Vi er nå inne i femte uke av sterkt redusert eller bortfalt tilbud for ca 380 elever. **Faglig** Alle elevene i 8. klasse, samt to 9. og to 10. klasser har ikke hatt regulær undervisning overhodet, mens øvrige klasser har hatt mellom 1 og 6 timer undervisning per uke. 8. klassingene har altså ikke fått en reell start på ungdomsskolen. Skolen har tilbudt 8.klassingene to timer med fagledere for informasjon om digitale læringsressurser og lærebøker. Elever som ikke har fått undervisning har ikke fått tilgang på ukeplaner/årsplaner, kun læreplaner som ligger hos Udir. Etter 21 dager tapt skolegang har de fleste elevene dermed per i dag mistet 25% av undervisningen dette semesteret, og 11% av skoleåret, og streiken fortsetter. Uten veiledning fra kompetente lærere fra starten av skoleåret, er erfaringen vår at svært få ungdomsskoleelever har motivasjon og evne til å

jobbe strukturert med skolearbeid på egen hånd, og de fleste foreldre har knapt med ressurser og tid til å veilede dette arbeidet.

Det vil bli svært utfordrende/umulig å ta igjen den tapte opplæringen, og elevene stiller svakere enn sine jevnaldrende. Skolelyst og motivasjon for å ta igjen det tapte er for mange lav. Konsekvenser for terminkarakterer og evt. eksamen er uavklart. Dette påvirker særlig avgangselever.

Psykososialt

Undersøkelser gjort i forbindelse med 2 år med nedstengelser under covid19-pandemien har vist at å ikke få gå på skole har negative konsekvenser for ungdommers mentale helse (jfr FHI-rapport 2021), det er ikke nødvendig med en ny utredning av dette.

Det er åpenbart uheldig at ungdommene som var rammet under covid19-pandemien så går glipp av skolegang på nytt pga lærerstreiken, de blir dobbelt rammet.

For sårbare elever kan rutiner og struktur og det å ha noe å gå til være avgjørende for at de skal fungere bra. Foreldre på vår skole forteller om ungdommer som snur døgnet, manglende sosialisering, tiltaksløshet, utstrakt bruk av digitale media. Vi observerer at lediggang og lite tilsyn fører til at ungdommer samles i byen på kveldstid og mistenker at det forekommer mer ugagn/hærverk, utagerende adferd, rus og kriminalitet.

Man må ta med i betraktningen at målbare konsekvenser streiken medfører for ungdommers psykiske helse, f.eks. økt behov for helsehjelp pga depresjon/angst, suicidalitet, spiseforstyrrelser, også vil komme i etterkant av selve streiken. Her må man være føre var.

Skole 2

Skoleeier: Elevene får ikke undervisninga de har krav på.

Søkt dispensasjoner. I dag ca 20 lærere som har fått disp, av 137 streikende lærere i kommunen.

Daglig mange henvendelser fra foreldre som er bekymret for psykisk helse. Det dreier seg om ensomhet og manglende nettverk på fritida.

Skoleeier frykter økning i ufrivillig skolefravær.

Rektor: Mange elever med spesialundervisning blir nedprioritert, for å sikre et minimum av skoletilbud til hele elevmassen.

Ikke rukket å konstituere elevråd og FAU grunnet streiken

Skole 3

Rektor: 9 lærere i streik fra 12.9

Ungdomsskolen er mest berørt, 10A spesielt.

Elevene har fra 1 – 1,5 dag undervisning i praktisk-estetiske fag i uka

	Forsøker å få gjennomført nasjonale prøver i ungdomsskolen med vekt på 10.trinn via rektor nå. Elevrådsleder: Det er ikke en god situasjon å ikke ha undervisning med tanke på eksamen. **Troms og Finnmark Fylkeskommune** Skoleeier gir uttrykk for at streiken forsterker en del av konsekvensene av pandemien og særlig for de sårbare elevene. Vi ser at mangel på tilhørighet gjør seg gjeldene når elever ikke kan være i en klasse eller er mye borte fra skolen. Elevene blir overlatt til seg selv og det er ikke mulig å følge de opp faglig. Streiken er med på å øke forskjellen mellom elevene i og med at det er vanskelig med noe form for rullering av undervisningen i og med at vi ikke kan sette andre lærere inn der elever er streikerammet. Rektor: Det er store forskjeller i hvordan elevene rammes. Noen har bare to timer i uka, mens andre har hatt sin lærer fra starten av skoleåret. Mange elever har for eksempel ikke hatt matematikk siden oppstarten og dette er svært bekymringsfullt rent faglig. Elevene gir selv uttrykk for utenforskap og ensomhet. Vi har fått mange bekymringer fra foreldre til elever i VG1. De sier at elevene er i ferd med å falle utenfor både faglig og sosialt. Det er også vanskelige å følge med på fravær når timeplanen er så splitta for mange elever og vi er redd at vi ikke kan fange opp disse elevene tidlig slik at vi hindrer frafall. Det at elevene er på skolen gir oss mulighet til å bruke fravær som en indikator på at noe er galt, men denne muligheten mangler nå. Skolen har også fag som avluttes med eksamen til jul siden vi velger å "ploge" faget. Her vil streiken kunne føre til manglende grunnlag for vurdering og store konsekvenser for eksamen. Elevrådsleder: Flere av elevene har kun to timer ila uken og hverdagen blir sterkt påvirket av dette. Elevene som starter på VG1 får ikke mulighet til å bli kjent med andre elever i klassen og mister derfor mye sosialt. Den gode starten uteblir og mange av elevene gir uttrykk for ensomhet og at dette ikke er bra for den mentale helsen. Er også faglige konsekvenser i og med at det er eksamensfag som det blir færre timer til og elevene er bekymret for hvordan dette vil slå ut for dem.
Trøndelag	Streiken har til fram til nå i all hovedsak rammet **vgs** (11 vg skoler med ca 5000 elever) og ungdomsskoler i Trondheim, Steinkjer (ca 1300 elever uten tilbud) og Stjørdal, men nå er også barneskoler berørt og da elever helt fra 2. trinn. 1. klassingene er foreløpig *ikke* berørt, men har et *tilnærmet* normalt tilbud (lærere som ikke jobber kun på 1. trinn kan bli tatt ut).

	Streiken rammer svært ulikt avhengig av hvem som er tatt ut. Spesielt krevende der **kontaktlærer** er tatt ut. «Kontaktlærere er limet som skal sørge for å trekke i trådene mellom faglærerne i en klasse samt være initiativtaker til relasjonsarbeidet – limet blir borte dersom kontaktlærer er ute i streik.» Dette går også ut over oppfølgingen av elever som er hjemme. Rektor klarer ikke følge opp alle like tett som kontaktlærerne som kjenner elevene. Flere **karriereveiledere** er også i streik. Mister mulighet til å gjennomføre samtaler ved feilvalg, ønske om bytte av programområde m.v. Øker faren for frafall. Det er krevende å gi tilbud bare noen timer på dagen ettersom mange elever også er avhengig av **skoleskyss**. Elevene mister motivasjon når de kun får noen få timer med opplæring i uka og det blir demotiverende å være på skolen uten å ha noe opplegg. Krevende å studere på egen hånd. Mange **mangler** fortsatt **lærebøker** ettersom det har vært streik fra oppstart! Streiken har dessuten rammet **oppstarten** av skoleåret hardt. Særlig gjelder dette for elever som starter på ny ungdomsskole, elever på vg1 og da særlig elever på **hybel**. Elever på landslinjer som bor på hybel er i tillegg ofte lang hjemmefra og kan heller ikke bare reise hjem i løpet av uka om en dag blir helt uten undervisning. Hver dag blir som første dag; elevene kommer ikke i gang og opplever ikke felleskap. **Eleven med psykiske vansker** som skulle få en tilpasset oppstart, får ikke dette nå. Kan medføre økt skolevegring.
Vestland	Bergen kommune melder at streiken har ramma grunnskuleelevane i kommunen, men veldig ulikt frå skule til skule. Både ordinær opplæring og spes ped er ramma, men avdelingane med forsterka opplæring har vore i drift som vanleg. I førre veke var det eit større uttak ved fleire ungdomsskular og i dag vart dei første barneskulane ramma. Skulane vert kontakta av føresette som er uroa for barna sine. Dei fortel om ungdom som ikkje lenger har vanleg døgnrytme, som fell ut av daglege rutinar og som vert nedstemte. Føresette er bekymra for både den faglege og den sosiale utviklinga til barna sine. Skulehelsetenesta i kommunen melder frå at det dette skuleåret er fleire elevar som er engstelege eller deprimerte, kanskje kjem det av pandemien og heimeskule. Skulehelsetenesta er uroa for om den langvarige streiken vil eskalere situasjonen og auka sjukdomsrisikoen for desse elevane. Vestland fylkeskommune skriv at særleg for Vg1 elevane er det krevjande, mange har knapt blitt kjent med klassen. Elevar i ordinært tilbod med kroniske sjukdommar der ein strukturert og føreseieleg kvardag er av stor betydning, har fått det merkbart verre. Skulane har fått meldingar som: fleire angstanfall, psykose, depresjon, auke i epileptiske anfall. Det er auka pågang hos helsesjukepleiar. Lærlingar får ikkje undervisning i fag dei treng for å kunne gå opp til fagprøven. Praksisopplæringa er sterkt redusert og det

gjev ei bekymring for læreplass og læretid. Det er utfordrande med utplassering, når YFF-lærarar og kontaktlærarar er ute i streik. Det fører til at elevane heller ikkje blir budd på å kome ut i praksis og vurdering blir mangelfull. Ungdom/vaksne i fengsel får ikkje undervisning. Dei er særleg utsett og ei sårbar gruppe, ofte med ei rekke komplekse utfordringar. I tillegg har dei ofte mangelfull skulebakgrunn. Hybelbuarar blir hardt ramma sosialt og får ikkje vanleg oppfølging av rådgjevarar og kontaktlærar på skulen. Dei som treng hjelp td for å melde seg opp til privatisteksamen får ikkje denne hjelpa. Elevar på IB står i reell fare for ikkje å kunne få gå opp til eksamen dette skuleåret fordi undervisning og rettleiing ikkje er tilstrekkeleg til å bli godkjent i IB- systemet. Vaksne med eksamen i haust har allereie mista 30 % undervisning og det er ei reell fare for fullføring både med tanke på standpunkt og eksamen.

Både kommunen og fylkeskommunen skriv at så langvarig skulefråvær vil få konsekvensar for den enkelte elev både fagleg, sosialt og helsemessig.

Fagleg: Det vil ta tid å hente inn det faglege i høve til andre elevar som har hatt ordinær opplæring. Grunnskulane er mest uroa for elevane på 10. trinn og deira mogelegheit til å gjennomføra skriftleg eksamen på like vilkår som dei andre. I vgo er det uro over korleis ein skal hente seg inn fagleg og bli budd til eksamen, i tillegg til auka fare for fråfall.

Sosialt: Ein er særleg uroa for elevane på 8. trinn og Vg1. Det tar tid å etablere seg i klassane og bli kjend med dei andre medelevane og dei nye lærarane. Ungdommane får ikkje det naturlege samværet med medelever og venner som skulen vanlegvis sett rammer for. Dei får ikkje oppleve læring, både sosialt og fagleg, i samspel med kvarandre og lærarane. Ungdom som ikkje har trygge relasjonar med jamaldrande, kan miste kontakt med venner og dei vil ha vanskar med å etablere nye kontaktar i klassen og på skulen. I pandemiperioden hadde skulane personell og kapasitet til å kontakta elevar ein var særleg uroa for, men det har ikkje skulane no fordi personalet er i streik.

1. Spørsmål: Tilbudet til elever, lærlinger og voksne med særlige behov, f.eks. elever med enkeltvedtak om spesialundervisning.

Statsforvalter (Offentlig)	Svar
Agder	Fra Agder fylkeskommune: Gjelder kun Sam Eyde vgs Elevene i kombinasjonsklassene og HT-klassene er ikke rammet foreløpig. De har noen grunnkompetanseelever (f.eks elever som fikk avslag på §6-17 søknaden sin) innenfor utdanningsprogrammene BA, TP, RM, HO og TL som med dagens streikeuttak mister undervisning og dermed tilknytning til skolen. Disse er svært sårbare for å miste tilhørigheten på skolen som dermed øker faren for drop-out. I tillegg til elevene som er nevnt over løfter de frem yrkesfag elevene. De mister mye av sin praktiske opplæring. Fra Arendal kommune Det er lite ordinær spesialundervisning som foregår nå. Utdanningsforbundet har skjermet Lunderød skole og ressurssenter og Sandum alternative opplæringsarena hvor de mest hjelpetrengende/sårbare elevene går. Vi har også søkt om dispensasjon i helt særlige tilfeller hvor vi mener det er helt nødvendig, men i det store og det hele er spesialundervisningen som følge av streiken også rammet og faller bort. Statsforvalteren mottar nå klager på bortfall av spesialundervisning. Det stilles klare forventninger til at spesialundervisningen skal tas igjen. Sektor stiller store spørsmål til om det er mulig å organisere kompensasjon for tapt spesialundervisning både i forhold til tid, ressurser og tilgjengelig kompetanse etter streik.
Innlandet	Rett til spesialundervisning har ikke automatisk vært grunnlag for dispensasjon i Gjøvik kommune. Det uttrykkes bekymring til at mange disp. søknader for lærere som underviser elever med store behov knyttet til helse og rutiner blir avslått. Skolene sender dispensasjonssøknader fortløpende hvor liv og helse og andre vitale hensyn er kriterier for søknadene. Noen søknader innvilges, men ikke på langt nær alle. Det foretas individuelle vurderinger i alle disp. saker. Frem til nå har fylkeskommunen fått innvilget dispensasjonssøknader som har medført at de har gitt elevene med enkeltvedtak om spesialundervisning et tilbud. Det er avdekket flere elever med ulike behov og de mottar nye

	sakkyndige vurderinger med behov for spesialundervisning/ elevveileder/ assistent.
Møre og Romsdal	**Konsekvensar av streiken** • Nokre avdelingar i vgs som har alternativ opplæring går stort sett som normalt. • Molde kommune melder at elevar med vedtak om spesialundervising ikkje får tilbodet dei har vedtak om. • Dess meir ein «komprimerer» undervisinga for å ta att det tapte når streiken er over, dess større fare for fråfall. Dette gjeld ikkje berre elevar med vedtak om spesialundervising.
Nordland	Det er søkt om dispensasjon i 23 tilfeller der alle er innvilget. Vi er ikke kjent med for hvem eller hva det er søkt om dispensasjon for. En disp skal ha vært for elever som er på leirskole.
Oslo og Viken	• Det søkes om dispensasjon for å gi særlig sårbare elever et undervisningstilbud og det legges til rette for å skjerme de mest sårbare, men dette er krevende. Skolene legger til rette for at sårbare barn kan møte på skolen for å møte helsesykepleier, miljøarbeider, sosiallærer osv dersom disse ikke er i streik. • Mange av disse elevene kan likevel ikke nyttiggjøre seg et undervisnings-, spesialundervisnings- eller tilsynstilbud slik situasjonen er. Den enkelte skole vurderer om det er grunnlag for å søke dispensasjon på grunnet i «helse og sikkerhet» for enkeltelever. • Det er en reell frykt for at de svakeste elevene får ytterligere vansker, noe som kan få store, framtidige konsekvenser for dem. • En kommune melder at skolene har god oversikt over sårbare elever, og at alle skolene har et ressursteam knyttet til dette. Spesialundervisningen fortsetter som vanlig der spesialpedagogisk lærer ikke er i streik. • Erfaringer fra pandemien er at elever ikke i like stor grad oppsøker helsesykepleier, når de fysisk ikke er til stede på skolene. Det kan bety at elever med behov for støtte/hjelp med for eksempel psykisk helse ikke kontakter helsesykepleier. • En kommune melder at all ordinær spesialundervisning er opphørt, og det er heller ikke praktisk mulig å gjennomføre spesialundervisning uten at det gis dispensasjon for et stort antall lærere, fordi spesialundervisning for elever i ordinære klasser er fordelt på flere lærere. • En kommune melder at de har lite oversikt over opplæring som elever mister innenfor den tilpassede opplæringen. De observerer i tillegg at det kan være krevende å få elever med spesialundervisning til å møte på skolen til sine timer når klassekamerater ikke har noe tilbud.

	• Elever i ordinære klasser som har rett til særskilt språkopplæring er ikke blitt kartlagt og får ikke den opplæring de har rett til fordi lærerne er i streik. • På skoler med skoleskyss er det ytterlig krevende å få til skoledager i og med at skolene ikke har kapasitet til å tilby tilsyn. • VGS: En TO-gruppe hvor elevene går for karakter i matematikk er rammet. Disse elevene pleier å klare karakter med riktig oppfølging, men nå er skolen bekymret for om dette er mulig. • Sårbare elever på TIF (teknologi og industrifag) og HO (helse og oppvekstfag) mangler fellesfaglærere.
Rogaland	Elever med enkeltvedtak om spesialundervisning er ikke hensyntatt i streikeuttaket, og mange er uten undervisningstilbud, i følge Haugesund kommune. Særlig gjelder dette på overnevnte skole. Elevene som har vedtak om hjelp fra andre yrkesgrupper, som for eksempel miljøarbeider, får dette tilbudet. Også ved de videregående skolene er tilrettelagte grupper skjermet. Elever i innføringstilbud for språklige minoriteter er ikke skjermet. Det er heller ikke elever med vedtak om spesialundervisning, men som er i ordinær klasse. Det er søkt om dispensasjoner for å verne om særlig sårbare, og disse er i stor grad innvilget når de er knyttet til sårbare elever.
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	I Porsgrunn kommune går spesialundervisning i egne grupper eller avdelinger som normalt, men annen spesialundervisning er rammet. Flere elever med vedtak om spesialundervisning mister dermed timer. Porsgrunn kommune viser til at frist for melding om mulige søkere til inntak til særskilt utdanningsprogram på vg1 fra kommunen til fylkeskommunen er 1. oktober, jf. forskrift oppll. § 6-15. Denne fristen kan være vanskelig å overholde dersom streiken vedvarer. Ved Porsgrunn videregående skole er det ikke uttak av streikende ved avdeling for arbeid- og hverdagslivstrening. Skolen har fått avslag på dispensasjonssøknader for klasser med tilrettelagt undervisning (særlig utsatte elever med forsterkede lærerressurser) og for undervisning i Kombiløpet for ukrainske flyktninger. Fylkeskommunen skriver at rektor og andre ledere ved Porsgrunn videregående, den sosialpedagogiske tjenesten og helsesykepleier merker et markant press fra ungdom som allerede har utfordringer og som gjennom streiken ikke får hjelp av f. eks kontaktlærer eller annen oppfølging av lærere som nå er i streik.
Troms og Finnmark	**Skole 1** Skoleeier: Svært sårbar gruppe som ikke får sin særskilte oppfølging faglig og sosialt. Med fraværet som nå er for alle elever, ville barnevernsmelding blitt fyllt ut. Det dreier seg om 27 søknader om disp. Avslag på 1. Stiller spørsmål

ved streikeuttaket når tallet er så høyt.1500 elever rammet av streik. 8 % spesialundervisning.

Rektor: 10 disp innvilget for seks elever. To lærere har undervisning rettet mot to 10 klasser. Antall elever med spesialundervisning i normal hverdag er 52. Helsemessig: har fått dispensasjon for til sammen seks elever. Dette er elevene med omfattende behov gjennom hele skoledagen, deriblant skolevegrere. Alle seks har sakkyndige vurderinger. Har massivt trykk fra foresatte. To-tre hver dag. Handler om elever som isolerer seg, sitter hjemme uten struktur rundt seg. Foresatte på jobb. Foresatte tar nå ut ferie for å være hjemme med sine barn. Elever har fått forverret sin situasjon jfr diagnoser. Økt behandlingstilbud.

Foresatte til elev 9. trinn: *Vi er foreldre til ……. på 9.trinn ved en ungdomsskole. Han har vært hjemme alene på dagtid de siste 7 ukene. Han er inne i sin 5 uke med skolestreik uten undervisning. Vi er svært bekymret for han og øvrige barn og ungdommer som er rammet av streiken.*

Vi ønsker at det skal gjøres en barnerettighetsvurdering *i forbindelse med streiken. Både med tanke på vår sønn spesielt mtp at han har dysleksi og med tanke på alle de barn og unge generelt som er rammet.*

Er det noe dere kan bistå med? Hvem skal vi evt kontakte for å få hjelp til dette?

FAU: Vi har fått tilgang til et eksmpel: En ungdom med spesielle og store hjelpebehov, med individuell opplæringsplan om oppfølging av spesialpedagog/assistent hele skoledagen, og store utfordringer i forhold til overgangen mellom barne- og ungdomsskole. Ungdommen har fått tilbud om assistent noen timer per uke på skolen og det er søkt dispensasjon for spesialpedagog, men dette må søkes om for hver enkelt dag og er uforutsigbart. Ungdommen kan ikke være uten tilsyn hele dagen, og foreldre må være hjemme fra jobb med søknad om pleiepenger (2 mnd behandlingstid hos NAV). Eleven blir isolert hjemme og terskel for å starte skolen er nå større enn noensinne.

Det uttrykkes bekymring for at elever som har vært «marginale» i forhold til f.eks. adferdsvansker (uten IOP) men har fungert i/på grunn av skolehverdagen, får økende funksjonsnedsettelse, men faller utenfor dispensasjonsregler.

Skole 2

Skoleeier: Lærer som skal gjennomføre spesialundervisning – har ikke lov til å sette denne inn i streik, har kanskje tilsyn. Har noen dispensasjoner på spesialundervisning.

Rektor: 10. trinnselever får det de skulle hatt denne uka. Utgangspunktet for søknadene var elever med spesialundervisning, men de anså det som veldig stigmatiserende, dermed søkte de for alle. Utd.forb var enige. Man lærer ikke i et vakum. Klarer å inkludere spesialundervisning i ordinær undervisning.

Skole 3

	Rektor: Uttaket har skjermet studenter/sosiallærer/spesialpedagog. Elev med store hjelpetiltak er skjermet. Sosiallærer følger opp 5 elever med tiltak ved å ringe dem jevnlig. **Fylkeskommunen** Vi har ansvar for elever som er under behandling på sosiale og medisinske institusjoner. Dette er svært sårbare elever og vi har vårt personell der. Det som er utfordringen er at det kan være elever fra skoler der lærerne er ute i streik. Dette fører til at vi ikke får gjennomført et samarbeid med hjemmeskolen og dette er svært nødvendig for at elever som er under behandling skal få et så normalt skoletilbud som mulig. Dette har faktisk konsekvenser inn i behandlingen og gjør det letter for denne elevgruppen å komme tilbake til sin hjemmeskole. **Barnevernleder fra en kommune** *Er kjent med at det kan søkes dispensasjon for navngitte lærere som har spesialundervisning , men er usikker på i hvilken grad dette gjøres, hvem er ansvarlig for vurderingen og hvilken kompetanse organet som avgjør dette har. Er også usikker på hvordan begrunnelsesårsaken «på grunn av fare for liv og helse eller andre vitale hensyn» vurderes.* **Oppsummering Statsforvalteren i Troms og Finnmark** Vi ser at der er ulik håndtering av hvordan kommunene håndterer muligheten til dispensasjoner.
Trøndelag	**Spesialundervisningen** rammes/faller også bort. Lærere med spes.ped. er ikke skjermet fra uttak. Fylkeskommunen og kommunene er særlig bekymret for elever med særskilte behov og spesialundervisning. Ved flere skoler får ikke elever med enkeltvedtak og særlige behov det tilbudet de skal ha og det vil også være umulig å «ta igjen» det tapte i ettertid. Samtidig melder fylkeskommunen om at det stort sett har gått greit å få dispensasjon (163 av 175 disp.søknader er innvilget; kun 12 avslått). Dette i hovedsak begrunnet i å kunne gi et tilbud til de *mest* sårbare som fortsatt i hovedsak får et tilbud – selv om de ikke alltid får det tilbudet som er vedtatt (minimumsløsning). Samtidig melder kommunene om avslag på søknader om dispensasjon for at kontaktlærer skal kunne beholde noe av observasjonsgrunnlaget mot barn og unge som ikke har klart definerte problemer. **Oppfølging, utredninger og kartlegginger** er satt på vent (eks. PPT, BUP). Elever med behov for oppfølging vil derfor få hjelp senere enn normalt etter gjenåpning. **Skolehelsetjenesten** har også mistet sin arena. Driver nå oppsøkende virksomhet der de når færre elever. Samtaletiltak med psykolog har også mindre innsøking enn før.

	Elever med **særskilt språkopplæring** blir ikke fulgt opp (innføringsklasser, voksenopplæring mino). Trenger tettere oppfølging og har ofte verken kapasitet eller kompetanse til å jobbe på egen hånd.
Vestland	I Bergen kommune vert både ordinær opplæring og spes ped ramma, men avdelingane med forsterka opplæring har så langt vore i drift som vanleg. Det er søkt om, og innvilga dispensasjon for enkeltelevar med stort omfang av spesialundervisning slik at desse elevane kan få si undervisning på skulen. Fylkeskommunen skriv at elevar med vedtak om spesialundervisning i ordinære tilbod blir ekstra hardt råka av streiken, men at opplæringa i grupper med redusert elevtal stort sett har blitt gjennomført. Her har det blitt søkt om og innvilga dispensasjonar. Elevar med rett til tilrettelegging får seinare hjelp, lærarar får ikkje skrive og sendt inn pedagogisk rapport og då blir det etterslep hjå ppt. Dei skriv også at elevar med rett til særskilt språkopplæring får dårleg progresjon på språkopplæringa og at det går ut over alle fag.

1. Spørsmål: Psykososialt miljø, f.eks. skolens arbeid med å sikre elevene et trygt og godt miljø etter kap. 9 A.

Statsforvalter (Offentlig)	Svar
Agder	Fra Agder Fylkeskommune Frem til i dag er skolens ledelse, rådgivere og skolehelsetjenesten ikke tatt ut i streik. Det betyr at VGS kan gi enkeltelever med behov noe oppfølging for å sikre et trygt og godt miljø. Samtidig er det få henvendelser de får fra elever og foresatte. De frykter derfor at elevenes psykososiale miljø er svekket. Fra mandag er rådgivere tatt ut. Dette vil forsterke deres mangel på å sikre elevene et trygt og godt elevmiljø. Samtidig har de fått innvilget dispensasjon for deler av tiden rådgiverne er borte. Fra Arendal kommune Skolene jobber med å sikre et trygt og godt skolemiljø når elevene er på skolen de få timene de får undervisning. Særskilt sårbare elever prioriteres. Det er fokus på å lage møteplasser for sosialt samvær for å kunne fange opp elever som sliter.
Innlandet	Miljøveiledere, barne- og ungdomsarbeidere og helsesykepleiere har viktige roller på skolene under streiken sammen med de lærerne som er på jobb. De følger opp elevene på skolen og holder kontakten med elever på telefon. I Gjøvik kommune har helsesykepleiertjenesten og miljøarbeidere arrangert skolefrokoster og felles lunsj for å styrke og opprettholde det psykososiale miljøet. De er også tilgjengelige for elever som ønsker eller trenger en prat. Vektere er inne på den videregående skolen for å øke voksentettheten dersom det er behov for evakuering. I fylkeskommunen er det innvilget dispensasjoner i tilknytning til arbeid med meldinger etter kap. 9 A.
Møre og Romsdal	**Konsekvensar av streiken** • Skolen er ein viktig sosial arena, - for ein del elevar er det den einaste. Sosiale og helserelaterte konsekvensar, som angst, skolevegring og rus kan bli alvorlegare dess lenger streiken varer. • Gjeld alle elevar, men særleg elevar på 8. trinn og vg1 elevar: Det er svært problematisk at streiken er i starten av skoleåret – skolen har ikkje blitt kjent med elevane og elevane har ikkje blitt kjent med skolen. Dette går ut over kartlegging av elevgruppene, og rammar arbeidet med å danne gode klasse- og skolemiljø hardt.

	• Akkumulerte konsekvensar: Skolane uroar seg for utviklinga av konsekvensane i etterkant av streiken - Korleis skal dei fange opp og møte dei utfordringane elevane møter med?
Nordland	Ut fra vår kjennskap, er ikke dette et tema all den tid elevene ikke er på skolen. Vi har ikke hatt noen henvendelser fra foreldre/elever i kommunen der lærerne streiker. Vi samarbeider godt med mobbeombudet i fylket. Han forteller at han har fått henvendelse fra flere foreldre som er bekymret for sine barn mtp psykisk helse, ingen rammer for dagen, frykt for skolevegring.
Oslo og Viken	Det rapporteres om store utfordringer i det forebyggende systematiske arbeidet med det psykososiale skolemiljøet som følge av at streiken er blitt såpass langvarig. Elever opplever at ansatte de er tryggest på ikke er til stede i skolehverdagen. I den grad det dukker opp klager eller varsler knyttet til 9A følges disse opp i henhold til lovverket, men personalressursene og dermed tiltakene man til vanlig kan spille på, er redusert som følge av streikeuttaket. En kommune skriver at muligheten for å oppdage og undersøke ved mistanke om at noen ikke har et trygt og godt miljø utenom skolen er vanskeliggjort. Arbeidet med tiltaksplaner/aktivitetsplaner blir redusert og/eller stopper opp når ansatte ikke lenger arbeider med å trygge skolemiljø. Hensynet til å sikre elevers psykososiale skolemiljø er en medvirkende begrunnelse for at tilbudet om tilsyn i timer uten opplæring blir lite, i tillegg til at det er vanskelig å sikre fysisk trygt skolemiljø og beredskap for eksempel knyttet til brannberedskap o.l. Dette innebærer at tilbudet blir enda mindre. Vi har inntrykk av at skolene til en viss grad kan fange opp noen av skolemiljøsakene som meldes, men at adgangen til å følge opp disse avhenger av i hvor stor grad skolene er påvirket av streiken. Enkelte av de videregående skolene skriver at de holder lokalene åpne, og at skolene oppfordrer elevene til å oppsøke skolens lokaler for å kunne samarbeide med andre elever om det faglige arbeidet. Flere rapporterer imidlertid om at det er et fåtall som benytter seg av dette tilbudet. Noen skoler opplever at de ikke kan følge opp det som skjer i skolens lokaler. Elever tyr i større grad til hærverk, rusmidler og andre kriminelle aktiviteter. Ås videregående skole skriver at de har rekordmange saker rundt psykisk helse. VGS: Vi har et skolemiljø med økende uønsket atferd. Vi opplever mer hærverk, rus og utagerende atferd. Elevtjenesten melder bekymring om rekordmange saker rundt psykisk helse. Skolehelsetjenesten melder om urovekkende atferd og har rapportert dette til sin kommuneledelse. I noen saker Statsforvalteren behandler ser vi at streiken påvirker vår mulighet for å motta dokumentasjon og skolenes mulighet for å oppfylle våre vedtak.

Rogaland	Kommunen er svært bekymret for en del av elevene, særlig knyttet til den ene skolen. Kommunen søkte om dispensasjon for kontaktlærere og sosiallærere, slik at elevene kunne få treffe lærere og elever i hvert fall en gang i uka. Denne søknaden ble avslått. Det er knyttet stor bekymring til det psykososiale miljøet, da det ikke er noen treffpunkter, og at flere elever trolig er svært isolerte. Kommunen setter i gang tiltak for å prøve å avhjelpe dette, se punktet om kompenserende tiltak. Fylkeskommunen er bekymret for utrygghet og fare for psykisk uhelse hos elever som har stort behov for trygge rammer og forutsigbarhet i skolehverdagen. De er også bekymret for læringsmiljøet i klassene som har vært berørt av streiken. Skolene har ikke fått satt de riktige rammene for relasjonsbygging.
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Porsgrunn videregående skriver at hele personalet ved pedagogisk støtte og utvikling er på plass på skolen, og arbeider sammen med tilstedeværende ledere om utredning og oppfølging av 9a saker.
Troms og Finnmark	**Skole 1** Skoleeier: Har ikke fanget opp informasjon om status rundt gamle og nye saker. Skolene har ikke fått muligheten til å følge opp nye saker og pågående saker. For skoleeier er dette en stor bekymring. Ikke progresjon i pågående saker. Stor belastning for enkeltelever. Rektor: Får henvendelser vs utestenging. Vanskelig å komme i posisjon vs aktivitetsplaner. Vanskelig å få elevene til skole n for å hjelpe disse. Vil ikke skille seg ut. Foresatte forteller om situasjonen. Dreier seg om at man blir utelukket/ikke inkludert. Ca 10 elever som skolen har vært i direkte eller indirekte kontakt. I tillegg elever med lav terskel for å være borte fra skolen. Hvordan blir dette når skolen starter igjen. Har det satt seg ytterligere. Våren 22 dreide det seg om 40-50 elever med bekymringsfullt fravær. Foresatte bekymret for rusmisbruk helt ned til 8 trinn. Kanskje arenaer hvor rus er lett tilgjengelig, for eksempel møtes på kjøpesenter. Har tatt imot 8 klassinger for utdeling av PC. Blant disse mye usikkerhet knyttet til det sosiale. Seks forskjellige barneskoler. Ikke fått undervisning i det hele tatt. FAU: Ut over at noen elever har noen få undervisningstimer per uke, har skolen tilbudt 1-2 timers oppmøte med informasjon fra fagleder. Det er gitt informasjon om skolens nærværsteam, skolehelsetjeneste og Tromsø kommunes øvrige hjelpetilbud. Skolen tilrettelegger for foreldre-/elevstyrt ungdomsrevy. Det er imidlertid umulig for skolen å sikre tilby ungdommene den viktige sosiale arenaen som skolen er i hverdagen, og fagpersonene som ser dem og fanger opp eventuelle utfordringer, særlig sårbare elever, kan ha.

	Skole 2 Skoleeier: Mange får ikke det de skal ha, men fått noen dispensasjoner. Utstrakt bruk av tilsyn. Rektor: Har klart å ha noe tilbud til alle elevene hele veien, siden ikke alle lærerne er i streik. Prioriterte 8. trinn første uka, denne uka har de halv dag pga 10. trinn er der. 9. trinn har hatt en dag i uka med ordinær undervisning, grunnet at de lærerne ikke har vært i streik. Alle elevene har fått et tilbud, på ulike tidspunkter. Fått bekymringer fra foresatte om å snu døgnet og reke på senteret. I dag hadde ingen av 10. trinnselevene hatt fravær. **Skole 3** Rektor: Sosiallærer brukes aktivt for å følge opp slike saker. Streiken virker isolerende for enkeltelever. Elevrådsleder: Vi elever møtes sosialt både i skoletid og fritid slik at det ikke blir verre sosialt.
Trøndelag	**Grunnlaget for et godt skolemiljø legges ofte ved oppstarten av** skoleåret og nå er det mange som ikke får etablert gode relasjoner med medelever/venner. Når kontaktlærere og representanter fra elevtjenestene er tatt ut i streik, har det særlig alvorlige konsekvenser. Noen elever *har* allerede sluttet i vgs! Problemer knyttet til skolegang, psykisk helse, mestring og fellesskap er ikke enkel å tallfeste. Den første og største konsekvensen vil være at flere enkeltpersoner vil oppleve vansker med å fungere optimalt, og flere vil behøve profesjonell hjelp. Data fra HUNT og annen folkehelse-kunnskap viser at frafall fra videregående skolegang, manglende struktur og mening i hverdagen og mangelen på opplevd fellesskap er faktorer som statistisk sett fører til økte sosiale ulikheter, økte helseproblemer, økt kriminalitet og økte vansker med å komme i lønnet arbeid. Skolens avgjørende rolle som helsefremmende og forebyggende arena settes ut av spill ved en så langvarig streik. Konsekvensene av streiken blir dessuten mer alvorlige uke for uke. Vgs har klart å opprettholde et *tilbud* om oppmøte og hjelp gjennom elevtjenesten, men dette er frivillig og avhengig av at elevene tar initiativ til å bruke det – noe som varierer mye. En gruppe med leger og psykologer har sendt «bekymringsmelding» til Statsforvalteren når det gjelder konsekvensene av en streik ved oppstart av nytt skoleår i vgs. De mener skolene svikter i oppfølgingen med å informere og tilrettelegge for at elevene skal kunne gjøre noe på egen hånd, og at de blir sittende/gående alene med usikkerhet og potensiell skadegjørende isolasjon som følge. Kommunene klarer dessuten ikke å sette inn tiltak og kartlegge behov for enkeltvis oppfølging. Unge mennesker på en fremmed plass (hybelboere) vil etter deres erfaring ikke søke hjelp på egen hånd i en slik vanskelig situasjon.

	Elever med vanskelige hjemmeforhold har særlige utfordringer. For disse er skolen et «fristed». Mangelfull oppfølging mot foresatte, rus, barnevern og helsevesenet. Når skolen ikke ser barn/unge på dagtid, klarer de ikke å fange opp negativ utvikling. Forstyrret døgnrytme øker konfliktnivået også i heimen. Usikker på konsekvenser på ungdomsmiljøet på sikt. *Skolene er også bekymret for at det vil kunne bli et stort **forventningspress på å ta igjen tapt læring** så snart skolene gjenåpner, mens det egentlig vil være like stort behov for å bruke noe tid på å etablere gode relasjoner og godt skolemiljø*. Det vil da sikkert være noen som kommer til å reagere på dette (f.eks. om en klasse velger å dra på en felles tur etter gjenåpning og ikke umiddelbart starter med å «ta igjen» det faglige.)
Vestland	Kommune og fylkeskommune melder frå om at dette er vanskeleg, for personalet som skal gjennomføre dette er i streik. Det gjeld både det systematiske og førebyggjande, men også i gjennomføringa av gjeldande aktivitetsplanar. Rektorane samanliknar dette med pandemien som også var utfordrande, men då tilsette likevel var tilgjengeleg til å følgje med på sårbare elevar. Rektorane i Bergen kommune diskuterer med skuleeigar om det vil vere mogeleg å søke om dispensasjon for enkelte av desse elevane også. Skulehelsetenesta, i både kommune og fylkeskommune, har meldt frå om at dei er uroa for ein del av elevane. Statsforvaltaren i Vestland har også blitt kontakta av føresette. Det er ikkje meldt inn saker til handhevingsordninga på grunn av streiken, men vi er kontakta med bakgrunn i eleven sin rett til opplæring, fare for skulevegring/fråfall og ei generell bekymring for det psykososiale skulemiljøet.

1. Spørsmål: Eventuelle andre forhold som følge av redusert eller bortfalt skole- og opplæringstilbud.

Statsforvalter (Offentlig)	Svar
Agder	Fra Agder Fylkeskommune: Kommende uke arrangeres yrke- og utdanningsmesser i Agder. Hvis streiken fortsetter, vil elevene gå glipp av verdifull yrke- og utdanningsveiledning. Fra Arendal kommune: Nasjonale prøver vil bli vanskelig å gjennomfør for de fleste og resultatene fra Arendal kommune vil være svært mangelfulle. Statsforvalteren ser at det er vanskelig å sette inn kompensatoriske tiltak i ettertid. Da må elevene gå glipp av undervisning og fellesskap for å få spesialundervisning innenfor den ordinære tidsrammen. Det er også vanskelig å tenke seg at skolens personale skal få tid og har rett kompetanse til å kompensere en periode med bortfall av all undervisning.
Innlandet	Det kreves mye organisering, informasjon/ kommunikasjon og omlegging av timeplaner. Forhold som fylkeskommunen beskriver er blant annet er bekymring knyttet til elever som bor på hybel og bortfall av rutiner og innhold i hverdagen. Videre for elever der skolehverdagen fyller emosjonelle og relasjonelle behov blir det uttrykt bekymring til. Utslag av dette beskriver fylkeskommunen bl.a. å være rusproblematikk, høyt fravær også der det tilbys undervisning og meldinger om kap. 9 A- saker.
Nordland	Skoleeier er bekymret for de elevene som har utfordringer, men som ikke har spesialundervisning eller andre utvidede rettigheter. Elever som har stort behov for rutiner og strukturer blir gående uten tilbd. Skoleeier opptatt av at dette gir ulemper for elevene og kan få langvarige konsekvenser. Opplever at oppmerksomheten rundt konsekvensene er betydelig lavere enn den var under pandemien.
Oslo og Viken	• Streiken fører til at barn ikke får oppfylt retten til utdanning etter opplæringsloven, men også til at intensjonen i barnekonvensjonens artikkel 28 blir brutt. • Bekymring for at barnas motivasjon for skole svekkes, at mange resignerer og at streiken forsterker problemene for elevene som allerede strever med å gå på skolen. • Bekymring for at elever som aldri har gitt direkte eller indirekte uttrykk for sårbarhet, vil komme tilbake til skolen som særlig sårbare.

	• Mister kontinuitet i arbeidet rettet mot elever med bekymringsfullt fravær. • Utfordringer med tilsyn på skolens uteområder. • Flere skoler får ikke gjennomført nasjonale prøver. • Foreldremøter faller bort, slik at foreldresamarbeidet blir redusert. • Flere tilbud som skolen arrangerer faller bort. Dette gjelder for eksempel kulturarrangementer, konserter, ekskursjoner og andre reiser. • Lærernes arbeid med å planlegge pedagogisk arbeid har, for mange skoler, stoppet opp. Streiken fører til også forhold som ikke er direkte knyttet til elevene. I bekymringsmelding fra Lillestrøm kommune den 16.09 kommer det frem at: • skoler sender elever hjem til krevende familiesituasjoner og mister den daglige kontakten med sårbare barn. • barn med alvorlige spiseforstyrrelser som har blitt dårligere. • foreldre er bekymret for barn og ungdom med psykiske lidelser, som opplever at en forverring i deres helsetilstand med bakgrunn i mangel på struktur i hverdagen og den treningsarenaen for sosialisering skolen gir. • rapporter om ungdom som er «i drift» og fyller dagen med farlige aktiviteter. • arbeidstakere kan ikke møte på jobb fordi de må være hjemme og ivareta egne barn. Fare for at dette også kan ramme samfunnskritiske yrker.
Rogaland	Kommuneoverlegen i Haugesund har sendt en bekymringsmelding til Statsforvalteren. Han peker på at elevene ved den ene ungdomsskolen i praksis har vært uten opplæring i tre måneder, og at dette kan sammenliknes med nedstengingen i forbindelse med pandemien. Kommuneoverlegen viser også til Folkehelseinstituttets rapport om konsekvensene av pandemien, og trekker frem familieforhold (vold og barnevern), psykisk helse, sosial ulikhet og sårbare grupper. Han ser store likheter i belastningen som elevene nå har. Hovedforskjellen er at under pandemien fikk elevene digital undervisning og kontakt med lærerne, i følge kommuneoverlegen, nå får de ingenting. Statsforvalteren stiller seg bak bekymringen for at barn og unge nå utsettes for liknende mekanismer som under pandemien viste seg å ha betydelige negative effekter på psykisk helse for barn og unge. Kommuneoverlegen konkluderer med at situasjonen for elevene ved den stengte skolen vurderes som bekymringsfull med tanke på langtidseffekter på elevenes helse, og særlig den psykososiale helsen.

	De videregående skolene som er streikeuttatte, er svært bekymret for manglende læringsutbytte. De mener at det blir store forskjeller mellom klasser på en skole, og mellom skoler og fylker.
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Mange er bekymret for at elevene på grunn av streiken ikke får den opplæringen de trenger for å kunne gjennomføre ordinær eksamen, og at dette vil føre til at de streikerammede elevene vil stille svakere på eksamen og ved opptak til høyere utdanning. En mor skriver til oss at enkelte elever nå er hjemme på 4. uka, og hun har regnet ut at de allerede har mistet 10 % av undervisningen i år. Kommunalsjef i Porsgrunn sier at de får signaler fra SLT-koordinator/barnevernsvakta/politiet om rekrutering til rus-/kriminalitetsmiljø. De er bekymret for rekrutering av elever som ellers ikke hadde vært i disse miljøene. Porsgrunn kommune tror det kan bli vanskelig å få gjennomført nasjonale prøver innen fristen i alle klasser dersom streiken vedvarer. Noen ekskursjoner har blitt (blir) avlyst. Leirskoleopphold har ikke blitt rammet. Vi har fått henvendelse fra foresatte til elever som skulle begynne på ny skole i høst, og som fortsatt ikke har møtt sine medelever. Universitetet (lærerutdanningen) får ikke utplassert sine lærerstudenter i praksis under streiken. Porsgrunn videregående skriver at de er i dialog med universitet om oppfølging fra siste års lærerstudenter på ettermiddagen for klasser som i stor grad er berørt av streiken.
Troms og Finnmark	**Skole 1** Skoleeier: Håndtere eksamen vs ulike konsekvenser. Ber om nasjonale tilbakemeldinger: Oppfølging av kompetansemålene som ikke nås. Krav på undervisning vs bortfall: skal det meldes avvik, skal det tas inn. Forventer nasjonale signaler på disse tingene. Skal elevsamtaler, foreldremøter, etc gjennomføres eller er det som er tapt tapt. Rektor: Foreldre stiller spm ved tilgang til ukeplaner. Dette kan ikke skolen legge til rette for. Årsplanene er tilgjengelig. Foresatte synes det er vanskelig å følge opp skolearbeidet. Har muligheten til å låne PC pluss skolebøker i basisfag. For 8 klassinger vanskelig. Meget bekymret for elevenes psykiske helse. Massiv tilbakemelding fra foresatte på dette. Spesielt for KUS som ikke har hatt skoledrift. Over tre mnd siden elevene har vært på skolen. Svært problematisk vs psykisk helse. **Skole 2** Skoleeier: Kombinasjon av pandemi og streik. Elevene har hatt mye hjemmeundervisning. Noen elever har hatt utfordringer med ufrivillig

	skolefravær – og nå må de være hjemme igjen. Dette er veldig uheldig at det kommer på dette tidspunktet Skal ha foreldrekvelder med faglig opplegg for alle foreldre omkring temaet elever med ufrivillig skolefravær, der skoleteam og kommunepsykolog deltar. Skal inn i foreldremøter. Er utsatt nå, selvfølgelig. Rektor: 8 uker ferie som bruker å gå bra. Skoleåret blir kortere – sosialt arbeid og samarbeid med foreldre, det blir et kortere skoleår. Tror ikke det skjer dramatiske konsekvenser utover det som kan skje i en sommerferie. Men nå er det ikke ferie. Skole hjemsamarbeidet er på vent. **Skole 3** Rektor: Er urolig for 10.trinn ift eksamen. Har sendt info til foresatte om at elevene må følge arbeidsplanen.
Trøndelag	Elever bekymrer seg for **dårlig progresjon/tapt læring** og i neste omgang **eksamen**, jf. uttalelsene fra elevorganisasjonen. Føler det blir krevende og urettferdig å skulle gå opp til en sentralgitt eksamen da de ikke har fått samme opplæring som elever som ikke har vært berørt av streik. Mange har dessuten allerede mistet tidligere eksamener som følge av covid-19 og ønsker egentlig å få med seg denne erfaringen før de starter på vgs eller høyere utdanning. Flere elever er også bekymret for **standpunkt**. Mange har allerede større fravær i vgs enn fraværsgrensen og de frykter at de ikke får karakter/består i fagene. Kan få store konsekvenser også for de som skal ut i lære (lærlinger). Fylkeskommune **frykter økt frafall** om elever må ta igjen år/fag i vgs eller ikke får starte som lærling slik de har vært motivert for. Ekstra bekymret for enkeltelever som allerede **før** streikeuttaket var i faresonen for å ramle ut av skoleløpet sitt pga svært stort fravær/ikke har gått i ordinær undervisning i ungdomsskolen, og som har stort behov for oppfølging og kontinuitet. Med dette uttaket ser ikke skoleeier at de har mulighet til å gi disse elevene den nødvendige tilrettelegginga, og er dypt bekymret for elevenes psykiske helse og mulighet for fullføring av skoleløpet. En del elever/studenter får **ikke gjennomført planlagt praksis** og dette kan forsinke studieløpet. Bekymringen størst knyttet til elever på **yrkesfag** som kan risikere å miste et helt skoleår; har fra før høy frafallsrate.
Vestland	Fylkeskommunen er uroa for eksamensavviklinga til våren og 10% regelen. Dei stiller spørsmål om det vil det bli gjort unntak som i pandemien? ***Kva planar har skuleeigar for å kompensere for eventuelt tap av tilbod fagleg og psykososialt?*** Bergen kommune vil prøva å styrka skulehelsetenesta og er i dialog med skulane om korleis dei skal klare å auka vaksentettleiken i ein periode når streiken er over. Det er enno ikkje bestemt kva som skal settast i gang, men

ulike typar tiltak vert no vurdert som intensiv opplæring i enkelte fag, mindre grupper og utvida leksehjelps ordning. Skuleeigar vurderer også konsekvensane ved å innføre ein ekstra time i veka, skal den vere obligatorisk eller frivillig?

Fylkeskommunen drøfter fleire moglege tiltak som å auke undervisninga med tre timer pr veke, forsterka leksehjelp, fagleg tilbod i feriane og auka lærartettleik i nokre timar i verkstad for å sikre rask progresjon i elementære ferdigheiter. Fylkeskommunen skriv også at dei vil fylle opp rolege periodar med undervisning, og at ei eventuell kansellering av eksamen vil frigjere tid.

Kva planar har skuleeigar når det gjeld elevgrupper som er nystartarar?

Kommunen og fylkeskommunen er særleg observant på desse som enno ikkje har fått møtt klassane sine eller som kun har hatt nokre dagar som ny klasse. Auka vaksentettleik og eventuelt mindre grupper i ein periode vil vere særleg aktuelle tiltak for desse.

Fylkeskommunen skriv at dei vurderer å restarte oppstartsveka og arrangere bli kjent arrangement/turar. Når det gjeld psykososiale tilbod kan det være tenleg å oppretthalde og forsterke dei tiltaka som har vært satt i gong i forbindelse med pandemien.

Er det søkt om og gjeve dispensasjonar?

I Bergen kommune er det er søkt om, og innvilga, dispensasjon for elevar med stor omfang av spes ped. Kommunen har no nyleg også søkt om dispensasjon for alle kontaktlærarar på 8. trinn slik at dei som enno ikkje har møtt elevane sine dette skuleåret kan få gjere det.

Fylkeskommunen skriv at det er i stor grad søkt, og innvilga, dispensasjonar for lærarar som underviser i grupper med redusert elevtal.

Én annen instans som har svart på dette skjema-seksjonen har ikke svart på dette spørsmålet.

1. Spørsmål: Hvilke kompensatoriske tiltak er igangsatt (innenfor rammen av det som er lovlig i en streik)?

Statsforvalter (Offentlig)	Svar
Agder	Fra Agder fylkeskommune: De har daglige morgenmøter med skolene der de løfter frem behovet for dispensasjoner og hvilke tiltak de kan igangsette. Dispensasjoner gis på daglig basis i møte med organisasjonene. Tiltak som er igangsatt: • Skolens lokaler er åpne for alle elever. Klasserommene er åpne, og vi har noe tilsyn. Elevene oppfordres til å komme til skolen og bruke skolens fasiliteter (Klasserom, bibliotek, kantine, osv). Alle busser går som normalt. • Elevene oppfordres til å bruke digitale verktøy som NDLA. Her gir vi informasjon til elever og foresatte om muligheten til selvstudium og bruk av NDLA. • Skolens rektor har noen møter med klassene og koordinerer slik at elevene arbeider med samme tema. • Vi har startet arbeidet med å forberede opplæringen når streiken er over. SMS til elever og ansatte er utarbeidet og informasjon som skal legges på våre nettsider. Det er igangsatt et arbeid med kompenserende tiltak når streiken er over. En generell tilbakemelding i gårsdagens møte med skolene er at streikens omfang og varighet gir store konsekvenser for elevgruppen vår. Flere elever har mistet over 10% av opplæringen. Yrkesfag elever står i fare for å miste viktige utplasseringer i YFF. Elever på VG3 i har i pandemien ikke hatt eksamen og opplever en skolehøst der vi er bekymret for den samlede opplæringen som gis før eksamen våren 2023. Fra Arendal kommune: Kommunen har noe frigjort arbeidskapasitet i skolene knyttet til ansatte jobber med elevrettet arbeid som ikke er undervisning. Kommunen forsøker så langt det er mulig å gi tilbud til de yngste barna om å kunne møtes ved skolen og leke hvor det er voksne til stede. Dette for å opprettholde fokus på det sosiale og relasjonelle for barna som blir rammet uten at dette bryter med streiken i forhold til opplæring/undervisning. Det varierer fra skole til skole da vi har ulikt tilgjengelig personell ved de ulike skolene. Kommunen har også fokusert på andre tjenester til barn og unge som retter seg mot fritiden og det er forsterket innsats i forhold til sosiale møteplasser/fritidsklubber og andre tilbud. Elevene får ikke kompensert for bortfalt undervisning.

Innlandet	Ingen av skolene i Gjøvik kommune er stengt og alle har et opplegg for elevene. Hvilket tilbud elevene får avhenger av hvilke lærere som er tatt ut i streik. Det er stor forskjell. For noen elever er det tilnærmet ingen undervisning. For de skolene som er rammet av streiken har kommunen foretatt ROS-analyser for å identifisere sårbare elever. Kommunen har sendt dispensasjonssøknader begrunnet i fare for liv og helse og andre vitale hensyn. Noen dispensasjonssøknader er innvilget og ikke på langt nær alle. En viktig prioritering er å holde foresatte og elever godt og løpende oppdatert om endringer og skoletilbudet. Informasjon sendes fortløpende til elever og foreldre. I tillegg legges det ut informasjon på kommunens hjemmeside og informasjonen oppdateres forløpende. Ansatte har også direkte kontakt med elever og foresatte. Elevene oppfordres til å delta på fritidsaktiviteter og at de skal inkludere hverandre i hverdagen. Oppfordrer også foreldrene til å være observante på å inkludere andre sine barn. Andre tjenester er tett på ungdommene og er tilgjengelige for dem som ønsker det. Det arbeides også tverrfaglig for å få på plass tiltak som kan settes inn når streiken er over, for eksempel fraværsteam. Kompenserende tiltak i fylkeskommunen er å gi leksehjelp i matematikk en ettermiddag i uken samt at de har hybelkveld med en ekstra kveld som et sosialt samarbeid med Ung i Gjøvik. Innleie av fire vektere på bakgrunn i ROS-vurderinger. I fylkeskommunen er det foretatt analyser av enkeltelevers sårbarhet og totalsituasjonen i klasser. De har vurdert risiko og potensielle utfordringer og det er daglige rapporteringer om endringer og hendelser. Denne risikovurderingen danner grunnlaget for dispensasjonssøknader samt at de ser på hvilke tiltak som kan iverksettes innenfor det som er lovlig i en streik. Fylkeskommunen har fått dispensasjon for å ivareta en så normal skoledag som mulig for de mest utsatte elevene og klassene deres. Ved den videregående skolen er elevveiledere tilgjengelige og der elevene kan komme for å være sammen og ha voksenkontakt.
Møre og Romsdal	**Kompensatoriske tiltak** **Grunnskole:** • Der kommunen kjenner til at elevar har «kjent utfordringsbilde» har m.a. tverrfagleg team forsøkt å ivareta, men ein når ikkje nødvendigvis dei elevane som treng det. • Det er meldt om ei auke i bruk av rus (gjeld også debut), sjølvskading og vold (arrangert slåssing). Kommunen har kontakt med politi og SLT-koordinator for å danne seg eit bilde av utviklinga i ungdomsmiljøet. **Vidaregåande:**

	• Skolane melder at dei har sett i verk fleire tiltak for å motivere og stimulere elevane til å møte opp på skolen. Dette gjeld også dagane dei ikkje har undervising. Tiltak som er nemnt i denne samanheng er sosiale aktivitetar med miljørettleiarar, ope bibliotek og kantine. **Felles tiltak:** • Fylkeskommunen og Molde kommune har felles møter under den pågåande streiken der eitt av temaa er kompensatoriske tiltak etter streiken. Mellom anna korleis ein kan sikre elevane på årets 10. trinn ein god overgang til vg1.
Nordland	Ikke kjent med dette. Vi håper å få informasjon om f eks sfo gir et tilbud om ettersyn.
Oslo og Viken	Kommunene svarer i liten grad på dette spørsmålet. Dette kan være fordi det er vanskelig å finne tiltak som kan være i samsvar med streikeretten. En kommune skriver at skolene som er rammet av streik har fått i oppdrag å planlegge oppstart av «vanlig skolehverdag» på kort varsel, hvor hovedfokuset skal være å resosialisere elevene og skape trygge skole- og klassemiljøer. Særlig gjelder dette for ungdomsskolene som har vært sterkt påvirket av streik i fem uker, hvor skoleåret i praksis må startes på nytt. Kommunene har i noen grad tilbudt alternative arenaer for sosialisering. En kommune har åpnet ungdomshusene rundt i kommunen i perioder hver dag, for elever i alderen 10 til 16 år. Det settes også opp kinovisninger på dagtid på onsdag og torsdag. I en kommune holdes skolebibliotekene åpne for at elever skal kunne låne bøker. En kommune skriver at det arbeides med å etablere aktivitetstilbud i samarbeid med frivillighet og kulturtilbud, og at det er sendt ut informasjon til alle foreldre om tilbud innenfor psykisk helse og familiestøtte samt skolehelsetjenesten. Oppsøkende Ungdomsteam er aktive for å være på arenaene hvor ungdom oppholder seg når det er lite skoletilbud.
Rogaland	Mandag brukte kommunen til å planlegge et tilbud til elevene som er berørte av streiken. Planen er å åpne «alt de har», inkludert kino, svømme- og idrettshaller, aktivitetshus og ungdomsklubber. Målet er å gi de streikeberørte elevene muligheter til å treffe andre elever daglig. Dette er et frivillig tilbud, og det er naturlig å anta at en del elever som hadde hatt behov for et slikt tilbud, ikke møter.
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Porsgrunn kommune har etablere et sosialt tilbud til enkelte elevgrupper som man vurderer har behov for sosial tilhørighet. Enkelte skoler bruker miljøterapeuter og assistenter for å gi et sosialpedagogisk tilbud. Det er varierende hva skolene får til. Mange elever kommer ikke til disse tilbudene på skolen fordi det er frivillig. Flere barneskoler i Porsgrunn har etablert en tilsynsordning for elever på 2. og 3. trinn.

	Porsgrunn videregående har et rigget tilbud til enkelte vg1 klasser som er særskilt rammet av streiken. Tilbudet er sosiale tiltak, og særskilt oppfølging fra pedagogisk støtte ved rådgivere, helsesykepleiere eller miljøterapeuter.
Troms og Finnmark	**Skole 1** Skoleeier: Starter nå opp i samarbeid med fritidsseksjonen: åpner ungdomsklubber, gratis badeland, etc. Får ikke dekket behov for klassetilhørighet, voksenstyrt inkludering faller bort. Det vil nok være vennegjenger som benytter seg av dette. De sårbare elevene vil kanskje også ramle utenfor disse tiltakene. For velfungerende elever vil disse tiltakene være bra. Rektor: Ingen kompensatoriske tiltak. Foreldrestyrt revyforberedelser på ettermiddagstid FAU: Skolen har ikke iverksatt kompensatoriske tiltak (ut over det som er beskrevet over). **Skole 2** Skoleeier: Har begynt å drøfte med rektorene kompenserende tiltak i etterkant av streiken. Et eksempel er obligatorisk leksehjelp, styrke den og utvide den. Rektor: Mener det er svært viktig med statlig innsats i etterkant. Mange elever er opptatte av å prestere, og trenger et tilbud. Gjelder også de som har mistet spesialundervisning. Kommunene har tross alt spart penger – bør få beholde noe av dette på skolene selv. **Troms og Finnmark Fylkeskommune** Rektor: Har forsøkt med fritidsaktiviteter to dager i uka slik at elevene kan møtes og gjøre hyggelige ting i lag. Elevrådsleder: Ikke noe på skolebasis i videregående, men noe klassevis der klassene møtes for å jobbe litt i lag. Det er vanskelig når det ikke er noe lærere som kan veilede eller svar på spørsmål.
Trøndelag	Flere skoler som er rammet av streik har etablert en **tilsynsordning** hele eller deler av dagen når elevene ikke har undervisning. Særlig gjelder dette for skolene med elever på barnetrinnet (2.-7. trinn), mens elever på u-trinn og særlig vgs i *liten* grad får noen kompensatoriske tiltak. Noen sterke foreldregrupper har på privat initiativ organisert **kollokviegrupper** for elever (Steinkjer). Bidrar samtidig til økte forskjeller. Steinkjer kommune har også gjort grep for å etablere sosiale møteplasser på dagtid for elever som er berørt av streiken og som ikke har noe tilbud på skolen. Ellers kan det nevnes at det på Stjørdal er det åpen kirke med tilbud om gratis frokost for elever som er rammet av streik. Tilbudet er godt benyttet («kommer seg opp av senga og får truffet klassekamerater og venner»).

Vestland	Kommunen har sett i gang eit tilbod for dei elevane som har vore lengst ramma. Føremålet er at elevane skal få komma saman, og få eit kultur og aktivitetstilbod på til dømes Fysak og bibliotek. For barneskulane som vart ramma i dag er det eit tilsynstilbod for elevane i 2. – 7. trinn. Fylkeskommunen har sett inn ulike tilbod på skulane sine som til dømes utvida tilsyn/tilbod gitt av miljøarbeidarar og assistentar, utvida tilbod av skulefrukost, lunsj og ettermiddagsmat. Elevorganisjonane har fått større spelerom til å ha aktivitetar på skulane og nokre bedrifter har også opna dørene for elevar på YF.

Vedlegg 2: Rapportering fra Helsedirektoratet

Hvordan påvirkes helsetilbud til barn og ungdom av lærerstreiken?

Erfaringer fra pandemien viser at manglende skoletilbud medførte vansker for mange elever, og de som allerede hadde en vanskelig livssituasjon før pandemien ble hardest rammet. Flere barn og ungdom ble henvist til, og startet helsehjelp i, psykisk helsevern i 2021 enn i 2020. Samtidig økte ventetiden.

Vi har per i dag ikke tall hverken for elevers bruk av skolehelsetjenesten eller BUP under streiken.

De elevene som har mest behov for å være på skolen vil under skolestreiken også kunne få forverret sin livssituasjon.

Skolehelsetjenesten er fortsatt åpen på de skolene der det er streik, men elevene som er streikerammet er ikke på skolen og tjenesten blir derfor mindre tilgjengelig. Helsestasjon for ungdom er en lovpålagt tjeneste i kommunen og vil kunne oppleves som mer tilgjengelig enn skolehelsetjenesten for elevene når skolen er stengt. Helsedirektoratet vil derfor anbefale at kommuner som er rammet av streiken sikrer tilgjengeligheten i skolehelsetjenesten og ved helsestasjon for ungdom.

Det lovpålagte skolehelsetjenestetilbudet til barn og ungdom tilbyr faste helsesamtaler, tilbud om vaksiner, prevensjon, åpen dør for samtaler, og samarbeid med skolen for å fremme elevenes helse, trivsel og læring. Streiken vil potensielt føre til forsinkelser og etterslep i det anbefalte tilbudet til elevene på lengre sikt og utover streikeperioden.

Vedlegg 3: Rapportering fra Bufdir

Bufdir viser til henvendelsen og takker for muligheten til å gi innspill knyttet til streiken blant lærere. Innspillet under er en vurdering basert på erfaringene fra oppfølging av tjenestene generelt og under pandemien og uttrykker en bekymring for sårbare barn og unge, og skal ikke leses som et ønske om å begrense streikeretten. Vurderingen er preget av at det kun er i overkant av et halvt år siden mange elever sist opplevde begrensinger i sin rett til opplæring på skolen.

Vi har ikke vurdert det som hensiktsmessig å innhente innspill fra statsforvalterne eller de kommunale barnevernstjenestene så langt. Vi har imidlertid mottatt noen en bekymring fra et krisesenter og har innhentet vurderinger fra Bufetats regioner.

Barn som er plassert i Bufetats tiltaksapparat:

Konsekvenser av lærerstreik for barn som er plassert i Bufetats tiltaksapparat

De fleste barna i våre tiltak er ikke berørt og for disse har ikke lærerstreiken fått store konsekvenser, men unntakene er alvorlige allikevel.

Fra region nord, Midt-Norge, sør og øst er det 46 barn som bor på barneverninstitusjon, beredskapshjem eller statlig familiehjem er berørt av lærerstreik. Region vest har ikke telt barn, men rapportert at 10 av 26 avdelinger som de har spurt har barn boende som er berørt av lærerstreiken. Vi har ikke oversikt over alle barn som bor i private tiltak og er tatt ut i streik.

Skolen er en viktig arena for sårbare barn og unge. Å bo på institusjon er i seg selv sårt for mange barn og unge, og skolen blir en arena hvor de kan være «en som alle andre» og bidra til noe normalitet. Ungdommene mister nå dette.

Statistisk sett har barn og unge i institusjon utfordringer med å fullføre skole/utdanning. En stor del av miljøterapien på institusjonene går på å motivere og støtte barna til å stå i et skoleløp/fullføre utdanning. Bufetats regioner er bekymret for hvordan streiken påvirker de barna og ungdommene som dette treffer og deres langsiktige motivasjon til å ta imot skoletilbud, møte opp og fullføre skolehverdagen. Noen har et dårlige utgangspunkt (dårlige erfaringer fra tidligere skole/dagtilbud, «hull» fra tidligere opplæring), og vi er bekymret for at årets skolestart vil gjøre det krevende for ungdommen å komme i gang og/eller fullføre.

Konsekvens for rettigheter til opplæring etter opplæringsloven

Planlagte samarbeidsmøter er også blitt utsatt og tilpasninger for konkrete barn har blitt svekket.

For ungdom på videregående skole som tar skolegang over lengre løp som tilpasning- er flere bekymret for at de ikke får nok undervisning for å klare fagkrav. De er også bekymret for at de mister muligheten for denne tilpasningen, om de må «ta igjen» for tapt undervisning.

Konsekvenser streiken har, ikke minst for elever i sårbare situasjoner

Streiken påvirker disse barna særlig siden de er avhengige av trygge og forutsigbare rammer

- Streiken har både faglige og sosiale konsekvenser for disse barna
- Dette vil for noen også føre til en større grad av opplevd utenforskap

- Noen barn opplever også ytterligere manglende motivasjon i perioder hvor skoletilbudet er uforutsigbart og fragmentert
- På samme måte som under pandemien gjør manglende skoletilbud det utfordrende for barn på institusjon å skape et nytt nettverk når de ikke går på skole på grunn av lærerstreik
- Større risiko for at ungdommer faller fra videregående opplæring – går utover motivasjon
- For barn som mottar Multisystemisk terapi (gjelder to ungdommer) har også streiken fått uheldige konsekvenser, siden de mister en viktig arena for samhandling og utvikling

Dessuten informasjon om hvorvidt konsekvenser av streiken avhjelpes med kompensatoriske tiltak.

- Barn som har tilbud fra SMI skoler er ikke berørt
- Noen steder har institusjoner satt inn kompensatoriske tiltak og skaffet ungdommer praksis på bedrifter.

Barn som oppholder seg på krisesenter:

Barn som oppholder seg på krisesenter har ofte vanskelige og kaotiske opplevelser bak seg og har et særlig behov for stabilitet og rutiner. For barn i skolealder er det viktig å kunne opprettholde skolegang i den grad det er mulig, også under opphold på krisesenteret. Bufdir er derfor bekymret for barna som befinner seg på krisesenter og som ikke får et skoletilbud på grunn av lærerstreiken. Bufdir har ikke tatt kontakt med krisesentrene, men ett senter har meldt at godt over halvparten av barna som bor på krisesenteret vil kunne bli rammet av streiken. Enten ved at de ikke får noe skoletilbud i det hele tatt, eller at de vil gå glipp av skole fordi de ikke har et transporttilbud som kan få dem fram og tilbake kun for enkelttimer.

Generelt om utsatte barn og unge:

Erfaringer fra pandemien tyder på at stengte skoler eller et sterkt redusert skoletilbud kan ha svært uheldige konsekvenser for grupper av barn og unge. Undersøkelser, blant annet referert i rapport 15 fra koordineringsgruppen for tjenester til utsatte barn og unge under covid 19, har vist at mange klarer seg fint i perioder uten et skoletilbud, men at de som har lærevansker eller ulike typer utfordringer ellers livet, som vanskelige forhold i hjemmet, kan få større utfordringer enn ellers. Det ble også pekt på en økning i ulike fysiske og psykiske helseutfordringer blant unge under pandemien. En nyere oppsummering av kunnskap om dette peker på at 36 studier fra 11 land fant forverring i symptomer som angst og nedstemthet og atferd som økt skjermtid og mindre fysisk aktivitet under den første bølge av pandemien (*Viner, R., Russell, S., Saulle, R., Croker, H., Stansfield, C., Packer, J., ... & Minozzi, S. (2022). School closures during social lockdown and mental health, health behaviors, and well-being among children and adolescents during the first COVID-19 wave: a systematic review. JAMA pediatrics.https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/article-abstract/2788069*)

Bufdir vil anta at barn og unge som enten har utviklet vansker eller fått forverret sine vansker som følge av to år med pandemi vil kunne oppleve en ny periode med stengte skoler så kort tid etter en normalisering av hverdagen, som svært krevende.

Vedlegg 4: Medieanalyse

INFOMEDIA

Medieanalyse

Lærerstreik

1.6.2022 – 19.9.2022

MATS VARRE SANDØY

Medieanalyse

Oppdragsgiver:
Utdanningsdirektoratet

Oppdrag:
Analyse av lærerstreiken 2022

Periode:
01.06.2022 – 19.09.2022

Analytiker:
Mats Varre Sandøy
Mats.sandoy@infomedia.no

Utdannings-
direktoratet

Innhold

Nøkkeltall og mulighetsrommet	3
Omtalemengde	4
Hva er i fokus	6
Medietyper og dekning	7
Aktører	8
Kilder og geografi	9
Eksempler	11
Metode	16

© Infomedia

Nøkkeltall

Nøkkeltall	Juni	Juli	August	September
Antall oppslag	92	24	1.029	1.553
Riksoppslag	17	3	171	339
Regionale oppslag	18	4	123	197
Lokale oppslag	36	15	658	885
Toppkilde	Adresseavisen (15)	Flere (2)	Adresseavisen (53)	Adresseavisen (73)
Toppfylke	Trøndelag	Sørlandet	Trøndelag	Viken

© Infomedia

Omtalemengde

Diagrammet til høyre viser omtalemengde over tid i kombinasjon med antall potensielt eksponerte lesere. Som vi kunne se i nøkkeltallene på forrige side har omtalemengden i riksmedier og regionale medier vokst relativt proporsjonalt med omtalen i lokale medier gjennom hele den analyserte perioden. Dette gir en vekst i potensielt eksponerte lesere som vokser proporsjonalt med omtalemengden slik vi ser av den gule linjen i grafen til høyre.

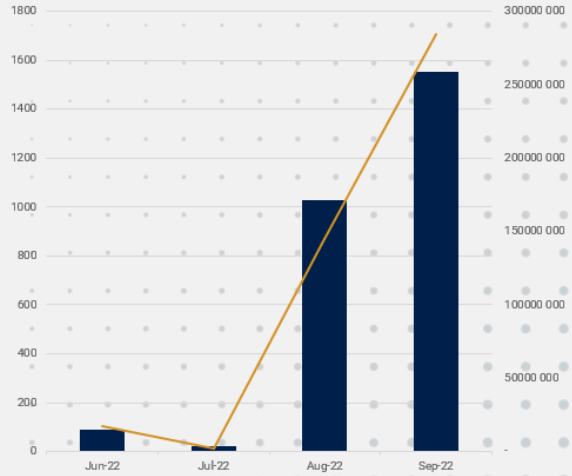

© Infomedia

Omtalemengde per uke

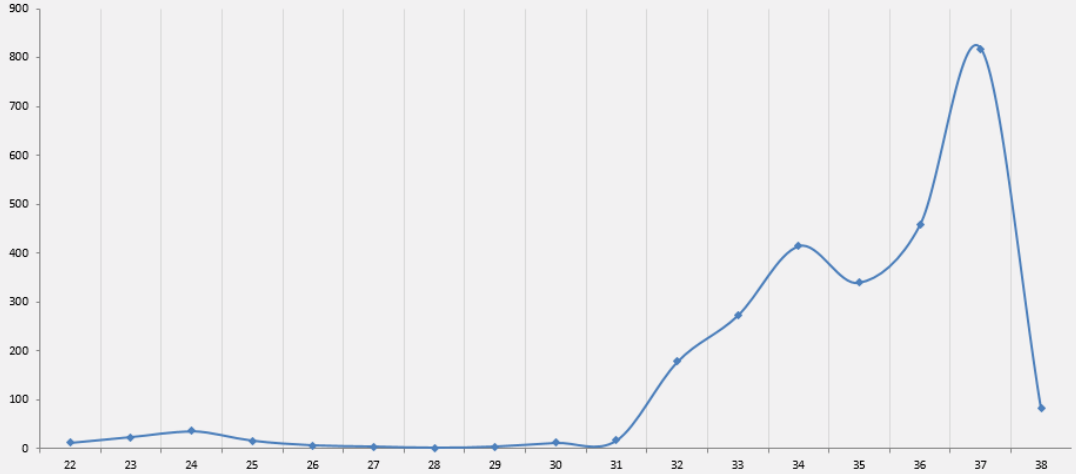

© Infomedia

Hva er i fokus?

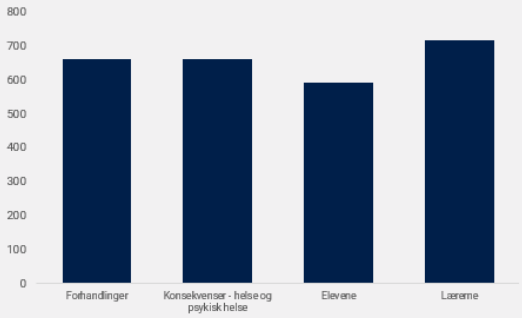

Ved hjelp av kvantitativ innholdsanalyse har vi identifisert oppslag som har forhandlinger, konsekvenser av streiken, elever og lærere i fokus. Vi ser at fokuset i oppslagene i stor grad har endret seg fra å handle om elevene og lærerne, til å handle mer om forhandlinger og konsekvensene av streiken i uken som er gått. Mer generelle oppslag om streiken er fordelt relativt jevnt innen oppslagene som er kategorisert som å handle om elever og lærere.

© Infomedia

Medietyper og dekning

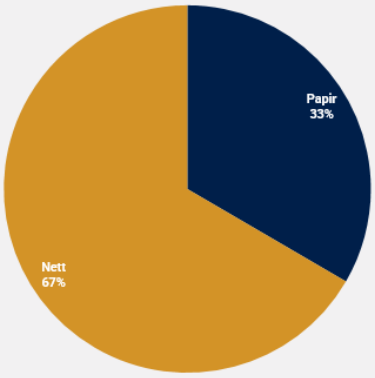

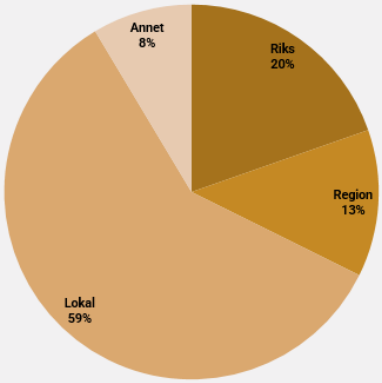

© Infomedia

Aktører

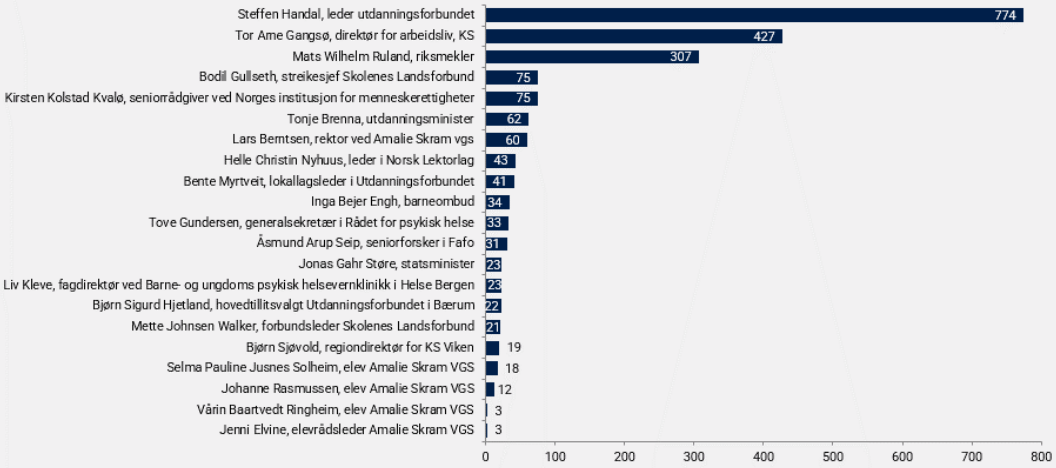

© Infomedia

Toppkilder

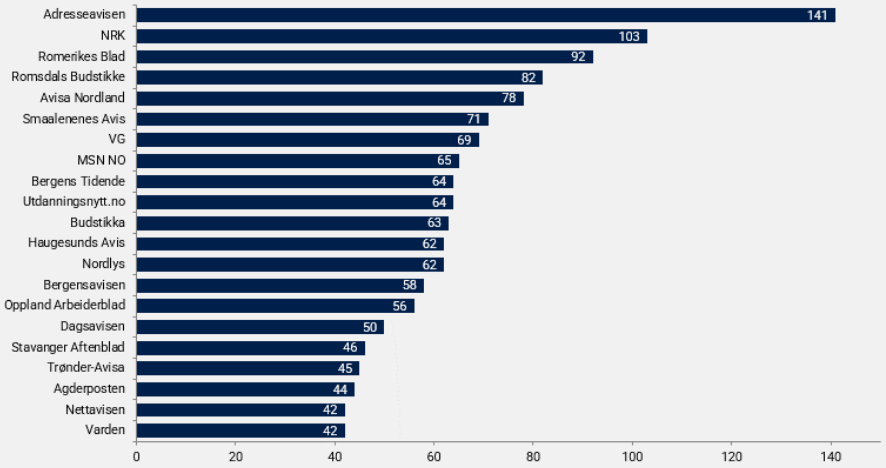

© Infomedia

Geografi

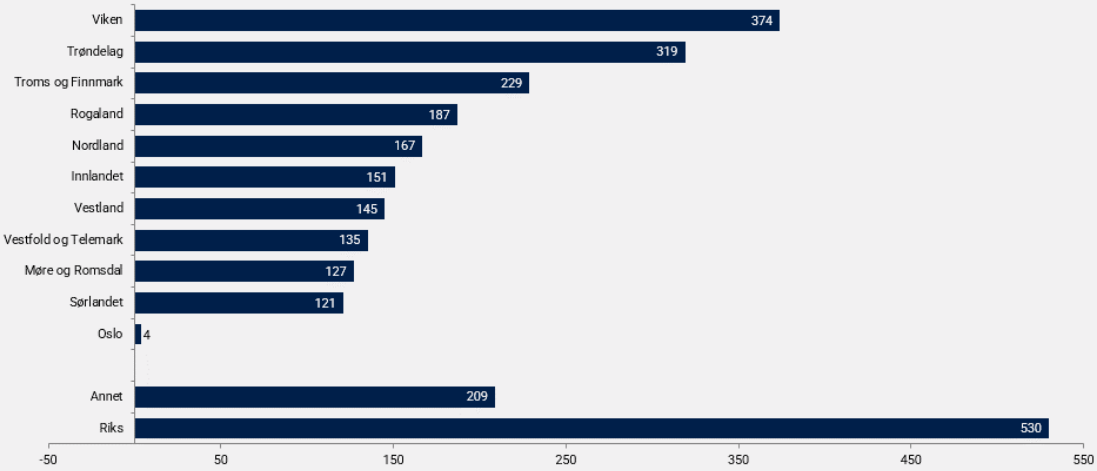

© Infomedia

Juni

Onsdag starter lærerstreiken, men nesten ingen kommer til å merke det

Adresseavisen, 07.06.

16. juni 2022 kl. 11:00 Skolenes landsforbund trapper opp streiken etter skolestart · Skolenes landsforbund vil vente til etter høstens skolestart med en opptrapping av lærerstreiken.

– Vi står til hvor som helst, når som helst og med uant omfang – etter høstens skolestart, sier Bodil Gullseth, streikesjef og andre nestleder i forbundet.

Skolenes landsforbund streiker fordi det ikke var mulig å få til et lønnsløft for alle medlemmene.

Tre medlemmer av Skolenes landsforbund, ved Olsvik barne- og ungdomsskole i Bergen, har streiket siden 8. juni, skriver NTB.

NRK.no 16.06.

Kjære politikere i Melhus: Lærerne streiker og dere har løsningen

Vi har fått inntrykk av at lokale politikere har store ambisjoner for skolen, men uten gode lærere med lærerkompetanse blir ambisjonene ikke annet enn fortrøstet. All forskning viser at lærerne er den viktigste enkeltfaktoren for at elevene skal bykes i skolen. **Skal dere satse på elevene, må dere satse på lærerne.**

• Det er ikke å satse på lærerne når vi å etter år får et dårligere lønnsoppgjør enn de andre ansatte i kommunene og Fylkene. Hvorfor er det rimelig at lærerne i skolen skal vanse lønnstapere for åttte år på rad?

•Det er ikke å satse på lærerne når neesten hvert femte lærerårsverk i skolen er besatt av elevenes som mangler lærerutdanning - utero at lærerkrisa tas på alvor av vår arbeidsgiver (KS).

I Melhus kommune mangler det 25% lærere med lærerutdanning, viser tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Hjæse politikere fra alle partier; syns dere dette er bra nok for elevene vine? KS hevder at de hadde et klart mandat fra kommunene sin i dette lønnsoppgjøret - har dere bidratt til dette? Har dere gitt KS mandat til å gjøre lærerne til lønnstapere i år igjen? Lærere med lang utdanning og ansiennitet har kommet ekstra dårlig ut - er dette virkelig ønsket politikk fra partiene her i kommunene? Alle skal med, het det Kunnskaets lærerlønnsoppgjør. Men alle er ikke med - og har ikke vært det på mange år. Det er nok nå. Derfor ensker lærte lønnsoppgjør denvorere i lærerstreik. Lærerspørsl:kk er utdanning-spørsl:kk. Vi streiker for fraiutiiiia og statusen til lærerprofesjonen. For verdsettelsen av en lang profesjonsutdanning og bred kompetanse. At 40.000 lærerutdannede lærere har valgt seg en annen jobb enn skolen har bekytnet flere enn oss.

Vi ønsker oss en arbeidsgiver med ambisjoner for skolen og for lærerprofesjonen. Denne vinter vinter KS ingen vilje til å satse på skole, tvert imot har vi en arbeidsgiver som i mange år, og på mange måter motarbeider nasjonal utdanningspolitikk. Er dette virkelig gjort for politikerne her i Melhus? Å verdsette læreryrket er å gjøre skolen til et attraktivt yrkesvalg, og til et attraktivt yrke i 161 i. Dere skaper ikke morgendagens skole med gjeldagens lærerlønninger.

UTDANNINGSFORBUNDET I MELHUS VIRKETS EFTERSTÅD OG GUNBILD HØYE

Trønderbladet, 24.06.

© Infomedia

Juli

Virkelig? Skal lærerne være lønnstapere igjen...

Av: Kim Sørensen, Nestleder Utdanningsforbundet Asker

Publisert: 14.07.22 10:01

Del

Røyken og Hurums avis 14.07.

SKOLESTART

Hentetid og kantpiqkjøen var på topp hos streikevaktene ved Wilds Minne skole under streiken våren 2021. Nå kan det gå mot en lærerstreik for organiserte i Utdanningsforbundet, men så langt er det ikke kjent hva omfanget blir, og hvem som vil bli tatt ut. På bildet sitter f.v. Jørunn Kleiven, Line Soggebjerg og Henrette Trofinen Strømsvig, lærere ved skolen, organisert i Utdanningsforbundet.

Varsler lærerstreik ved skolestart i august

Utdanningsforbundet ber foreldre forberede seg på en annerledes skolestart når sommerferien er slutt.

ANSTRENGELSE

Karianne Sørtveit, Utdanningsforbundet i Kristiansand.

– Det er mononpvigiher for en annerledes oppstart ven vanlig, sa hekrefter Karianne Sørtveit, leiiolgnlederr for Utdanningsforbundet i Kristiansand.

Forbundet, som organiserer cksnt 6500 lærere i Agder, derir Nissi rundt 2000 kommunalt og fylkeskommunalt ansatte i Kristiansand, er fakttisk i streik.

Den merkes det naturlig nok ikke så mye til ttil, etterssom elever og lærere er i sommerferie.

Men det kan bertun et skatt, et det ikkes for opprnyaqqing.

I STREIK DEDEN JUNI

– Dette er nøse plaskagt. Det er ingen som merker ut mye vil det sis, men jeg tror det vil bli lagt merke til når vi nærmer oss 18. august, eier Sørtveit.

Bakgrunnen for konfliktten er følgende: I oktoberr av mai kom partene i lønnsoppyggjøret til enighet i lønnsoppggjøret – men med ett unntak: lærerne.

Resultatet på 3,84 prosent lå over frontfagsrammen: på 3,7 prosent, men ble ikke akseptert av Utdanningsforbundet. Dermed ble streiken et faktum, og siden 20. juni har 45 lærere i Bergen streiket.

– Vi gjøk i streik fordi vi har fått et dårligere resultat enn andre grupper i kommunal sektor for nøste år på rad. Det er ikke vår gruppe fremmed rord, eller kommunene generelt. Vi vrangar è ette lønningene for å beholde og rekruttere dyktige lærere til verdens viktigste jobb, eier Sørtveit.

Hun sier streikemøtet vil bli varslet fire dager før verkstettelse.

– Hvor det blir og hvor mange som blir tatt ut, hetsetter-setsteh, og er konfliktnivelt nivell det er klart, eier Sørtveit.

Samtidig beholder hun altså at det er god grunn for foreldre til å forberedde seg på en annerledes skolestart denne høsten.

– Dfhr kan mnrre tqoo bitti tatt ut, og Kristiansand er en av Norges mnrre byer. At det vil bli oppvagning av streiken, er det ingen tvil om, eller hun ikke.

KAN BLI ENIGHET

Thom Jarnhall, sentralstyrremedlem i Utdanningsforbundet, utnytter ledigende om situasjonen:

– Vi starta streiken 20. juni, med 45 medlemmer i Bergen. Nå er det varslet en oppvrapping etter sommerferien. Den vil komme, med mindre partene kommer til enighet, sier Jarnhall.

Utover det vil han ikke beteelte noe mer om hva den varslede oppvrapgjøgen kan gå ut på.

– Nei, ikke mer enn dette fir du ikke vite ut. Arbeidsgiver skal ha informasjonen først, sånn er reglene. Derfor vil vi heller ikke per nå gå ut med informasjon om streikens omfang eller hvilke mnrr og hvilke skoler som kan bli rammet, fortsetter Jarnhall.

JANNE BIRGITTE PRESTVOLD

Fædrelandsvennen 23.07.

© Infomedia

August

Utdanningsforbundet: – Alle bør forberede seg på lærerstreik ved skolestart

40 streikende lærere i Bergen kan bli til mange flere over hele landet.

Signun Hofstad
journalist

Jan Belstad
journalist

Det kan bli like stille i klasserommene rundt i landet som det er mellom lærerorganisasjonene og Kommunenes Sentralforbund.

NRK.no, 08.08.

Skolenes landsforbund venter til etter skolestart med å trappe opp streiken

Skolenes landsforbund vil vente med å trappe opp lærerstreiken til alle skolene har startet opp etter ferien.

Dagsavisen.no, 09.08.

Vilja begynte på ny skole: – Fikk bøker og ble sendt hjem

– Elevene blir overlatt til seg selv, sier rektor.

Bergens Tidende, 16.08.

Elevene reagerer på lærerstreiken: - Disse timene får vi aldri igjen

Etter tre dager på skolen gikk lærerne ut i streik. – Vi blir litt stresset av dette, mener førsteklassingene.

Sarpsborg Arbeiderblad, 22.08.

© Infomedia

September

Lærerstreik i motbakke

Hva koster gode lærere? Mer enn i dag. Allikevel starter streiken i brått motbakke.

Aftenposten, 01.09.

LEDER: Tove Gundersen er generalsekretær i Rådet for psykisk helse – en paraplyorganisasjon for 35 organisasjoner som jobber med psykisk helse. Foto: Mattis Sandblad / VG

Lærerstreiken: Rådet for psykisk helse krever tvungen lønnsnemnd

Generalsekretær Tove Gundersen i Rådet for psykisk helse krever at lærerstreiken avbløses. – Nærmest litt utidig, svarer streikeleder kontant.

VG.no, 02.09.

Riksmekleren har kontakt med partene i lærerstreiken

Riksmekler Mats Ruland bekrefter at han har kontakt med partene i lærerstreiken. Han signaliserer at en løsning vil komme.

TV2.no, 02.09.

Barn og unge lider

NORDLYS MENER

Elevene har fått et tyktalg start på det nye skoleåret.

Lærerstreiken må avsluttes, skriver Nordlys på lederplass.

Nordlys, 06.09.

© Infomedia

September

Barneombudet bekymret for elever som rammes av lærerstreiken

Den pågående lærerstreiken rammer skolegangen til mange elever som allerede har mistet viktig undervisning under pandemien, sier Barneombudet.

Adresseavisen, 06.09.

Fagfolk slår alarm om streikens effekt på unges psykiske helse

Lærerstreiken kan få alvorlige konsekvenser for den psykiske helsen til barn og unge, sier flere fagfolk til Vg. Sykehus har merket økt pågang.

Adresseavisen, 16.09.

Lærerstreiken trappes kraftig opp – nesten 3000 flere tas ut

Det blir en kraftig oppmapping av lærerstreiken fra torsdag 13. september. Nesten 3000 medlemmer i Utdanningsforbundet tas ut i streik.

Skoler i Trondheim og Bryne vil for første gang omfattes av streiken.

– Denne oppmappingen viser alvoret i situasjonen, sier Utdanningsforbundets leder Steffen Handal.

Fra før er om lag 3600 medlemmer av Utdanningsforbundet i streik. I tillegg har Skolenes landsforbund og Norsk Lektorlag tatt ut et 40-tallsmedlemmer hver.

Fra tirsdag går altså rundt ytterligere 3000 lærere ut i streik. De fleste jobber på skoler i Bergen og Bærum, steder som allerede er rammet. Bryne og Trondheim har ikke hittil vært direkte berørt, men Utdanningsforbundet tar nå ut medlemmer også her.

Det er flest ungdomsskoler og videregående skoler som omfattes. Elever i første klasse skjermes også denne gangen.

Også i Lillestrøm trappes streiken opp. I en pressemelding opplyser Utdanningsforbundet Lillestrøm at de i dag har sendt et varsel om ytterligere utvak.

– Denne oppmappingen innebærer at lærere ved barneskoler blir tatt ut i streik for første gang i Lillestrøm, skriver de.

Det nye uttaket bestående 223 lærere, som bringer totalen i Lillestrøm opp til 577 lærere og skoleledere i streik.

(VG/NTB)

VG.no, 07.09.

Utdanningsforbundet: KS kan avslutte streiken for prisen av 1,3 kilometer motorvei

Utdanningsforbundet går til det uvanlige steget med å offentliggjøre forslaget de har lagt fram for å få slutt på lærerstreiken.

VG.no, 17.09.

Utdanningsforbundet forlater forhandlingene hos Riksmekleren

Aftenposten, 18.09.

© Infomedia

Metode

Denne rapporten inneholder resultatene fra Infomedias kvantitative analyse av medienes omtale av lærerstreiken fra 1. juni til morgningen 19. september. Analysen baserer seg på medieomtale fanget opp i Infomedias medieovervåkningsportal.

Analysen av artiklene er gjennomført ved bruk av kvantitativ innholdsanalyse. Dette innebærer at oppslagene er analysert ved hjelp av avanserte algoritmer. Hver artikkel ble vektet med fokus på følgende faktorer:

- *aktører* (er aktører omtalt?)
- *tema* (hva artikkelen handlet om)
- *kilde*
- *Geografi*

Rapporten viser resultater med fokus på antall artikler. Det er lagt vekt på å vise frem helheten i underlaget.

© Infomedia

Utdannings-
direktoratet